

Allvarliga arbetsskador och
långvarig sjukfrånvaro

2010

Innehållsförteckning

Bakgrund	
Uppgifterna i våra skaderegister – Metod och urval	
Arbetsskador	
Antal inträffade arbetsskador under 1999–2008	
Arbetsolycksfall	
De vanligaste orsakerna till allvarliga arbetsolycksfall	
Vanliga diagnoser	
Fordonsförarens våldsrelaterade arbetsolycksfall	
Psykologers, socialsekreterares och kuratorers våldsrelaterade arbetsolycksfall	
Mentalskötares våldsrelaterade arbetsolycksfall	
Materiallyft	
Godkända arbetssjukdomar	
Jämförelser över tid – arbetsskador	
Långvarig sjukfrånvaro	
Antal nya sjukfall under 1999–2008	
Sjukfallens fördelning på yrke och kön	
Åldersjusterat risktal	
Sjukfallens fördelning på avtalsområde, ålder och kön	
Vanliga diagnoser	
Yrke, kön och avtalsområde	
Jämförelser över tid – långvarig sjukfrånvaro	
Sammanfattning	
Bilaga 1. Arbetsolycksfall 2008 som har medfört dödsfall	
Bilaga 2. Arbets sjukdomar 1999–2008 som har orsakat dödsfall	
Bilaga 3. Antal nya sjukfall som medfört mer än 14 dagars sjukfrånvaro 1999–2008. Avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO	
Bilaga 4. Långvarig sjukfrånvaro. Diagnoser	
Yrkesgrupper i rapporten	
Begrepp	
Referenser	

AFA Försäkrings huvuduppgift är att administrera försäkringar som är bestämda genom kollektivavtal mellan parterna på arbetsmarknaden. Avtalsförsäkringarna ger ekonomiskt stöd vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist och dödsfall.

Försäkringsskyddet är en del av anställningsavtalet och är den vanligaste anställningsförmånen. Försäkringarna ger ett extra skydd som tillägg till de lagstadgade allmänna försäkringarna. Totalt omfattas cirka tre miljoner personer av minst en av försäkringarna.

De vi försäkrar arbetar både i små och stora företag, organisationer och branscher och finns inom de flesta yrkesgrupper på arbetsmarknaden. Vi försäkrar alla utan krav på hälsoprövning. För oss är det viktigt att ingen går miste om den ersättning man har rätt till.

AFA Försäkring drivs utan vinstsyfte. Vårt uppdrag är att förvalta såväl kunskaper och erfarenheter på bästa sätt och att bidra till bättre arbetsmiljö och hälsa.

Sedan 1963 har vi hanterat mer än 10 miljoner försäkringsärenden. Information om alla skade- och sjukdomsärenden lagras i vår skadedatabas, som ger oss en unik kunskap om orsaker till och konsekvenser av ohälsa i arbetslivet. Skadedatabasen är grunden för vårt stöd till skadeförebyggande

verksamhet och till forskning och utveckling och kunskapsförmedling. AFA Försäkring är idag en av de största aktörerna inom området. Totalt satsar vi cirka 150 miljoner kronor på forskning kring bättre arbetsmiljö och kunskapsförmedling. AFA Försäkring får vi stor kunskap om orsakerna till arbetsskador och sjukdomar. Vår uppgift är att utvärdera och förhindra skadehändelser och sjukdomar som sedan användas till att utveckla och förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållanden. Vår verksamhet är AFA Försäkrings huvuduppgift och syfte är att förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållanden. Vår verksamhet är AFA Försäkrings huvuduppgift och syfte är att förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållanden.

Syftet med rapporten

Då stora delar av den sysselsatta befolkningen i Sverige är försäkrade hos AFA Försäkring får vi stor kunskap om orsakerna till arbetsskador och sjukdomar. Vår uppgift är att utvärdera och förhindra skadehändelser och sjukdomar som sedan användas till att utveckla och förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållanden. Vår verksamhet är AFA Försäkrings huvuduppgift och syfte är att förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållanden.

Utgångspunkten är att skadorna koncentreras på de områden i landet som har högst antal arbetsskador och sjukfall. Detta innebär att de allvarigaste konsekvenserna av arbetsskador och sjukfall är att skadorna koncentreras på de områden i landet som har högst antal arbetsskador och sjukfall.

Fakta om försäkringarna som är grunden för vår statistik.

Arbetskadeförsäkring

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, TFA, omfattar samtliga anställda i Sverige. Svenska kyrkan och Pactaföretag. AFA Försäkring administrerar och reglerar arbetsskador i enlighet med det statliga perspektivet och har därför information om i stort sett alla anmälda arbetsskador i landet.

Sjukförsäkring

Genom avtalsgruppsjukförsäkring (AGS och AGS-KL) omfattas arbetsskadade i kommuner, landsting och Pactaföretag. Försäkringarna omfattar däremot inte statligt anställda i kommuner, landsting och Pactaföretag. Försäkringarna omfattar däremot inte statligt anställda i kommuner, landsting och Pactaföretag. Försäkringarna omfattar däremot inte statligt anställda i kommuner, landsting och Pactaföretag.

Skadefallens händelseförlopp

Händelseförloppet ger goda uppgifter om viktiga förhållanden som är viktiga för att veta om skadefallens utveckling och om åtgärder som bör tas för att undvika i framtiden.

Skadefall registreras därför i registret för information om hur skadan har uppstått.

En skadad svarar på tre frågor: Hur skadan inträffade?

Hur uppstod skadan?)

Skadefall som baserades på svaren från 2005 registreras även för att säkerställa en stabil övergång till den nya metoden för att säkerställa dock utgåvan av 2007. I årets rapport presenteras direkt med ledning av

extmining

en mängd kvalificerade statistiska data för att underlätta hanteringen av stora mängder data. Sökmotorerna Google och Bing har utvecklat statistiska metoder för att identifiera de mest relevanta ord och analysverktyg som påverkar kvaliteten på statistiska metoder som har liknande innehåll.

Skadefall som finns i beskrivningen av skadefall. Fördelarna med metoden är att den delvis är förutsättningslös och inte kräver förutsättningslös

arna för att upptäcka nya företecken snabbare ökar också. Därutöver får man en mer detaljerad information om det händelseförlopp som ledde fram till skadan.

I årets rapport har vi med hjälp av textmining speciellt studerat olycksfall till följd av hot, våld och rån för yrkesgrupperna fordonsförare (buss- och spårvagnsförare, bil- och taxiförare samt lastbilsförare), socialsekreterare, psykologer, kuratorer och mentalskötare.

Vi har också analyserat de arbetsolycksfall som uppstår när man använder lyftanordning med avseende på dels typ av lyftanordningar, dels typ av verksamhet.

Beräkning av risktal och definition av yrkesgrupper

För att identifiera de grupper i arbetslivet som oftare råkar ut för arbetsskada och/eller långvarig sjukfrånvaro än andra har vi beräknat hur många fall som inträffar per 1 000 sysselsatta och år. Uppgift om antal sysselsatta fördelat på kön, ålder, näringsgren, yrke och sektor kommer från Statistiska centralbyråns (SCB:s) yrkesregister¹. För att få stabila, över tid, jämförbara yrkesgrupper redovisas dessa på aggregerad nivå. I slutet av rapporten kan du läsa mer om vilka yrkesgrupper och begrepp som använts i rapporten.

Åldersstandardiserat risktal – långvarig sjukfrånvaro

Förekomsten av sjukdomar påverkas i hög grad av ålder och kön. När man vill jämföra sjuklighet mellan yrkesgrupper behöver man därför ta hänsyn till eventuella skillnader i ålder och kön mellan grupperna.

En nyhet i årets rapport är att vi har beräknat ett åldersstandardiserat risktal för de olika yrkesgruppernas risker att drabbas av långvarig sjukfrånvaro. Syftet är att ta bort effekten av ålderns störande inverkan på risktalen och därmed få en mer rättvis jämförelse mellan olika yrkesgrupper.

Preliminära uppgifter

Om inte annat anges utgår statistikbearbetningarna i årets rapport från de ärenden som rapporterats in och godkänts av AFA Försäkring till och med december 2009. Statistiken redovisas per ärendear. När det gäller arbets- och färdolycksfall motsvarar ärendear det år olycksfallet inträffade. Arbetsolycksfall redovisas för det år som sjukdomen visade sig. Uppgifterna för de senaste redovisade åren är ofullständiga.

Antalet skador kommer öka i och med att fler anmälningar

kommer in. Dessutom sker det, senaste åren, en viss förskjutning i skadefall. Det kan i en del fall dröja flera månader innan skadefall rapporteras in till AFA. Detta innebär att skadefall som inträffat tidigare kan komma att redovisas i ett eller två år efter det år skadan inträffade.

Arbetskadador

Godkända arbetsskador mellan 1999 och 2008

I det första avsnittet redovisar vi antalet godkända arbetsskador i AFA Försäkrings skaderegister. Dessa är fördelade på

- det år skadan inträffade
- typ av arbetsskada
- kön

I detta avsnitt redovisar vi även

- det år olycksfallet inträffade
- allvarlighet
- kön

Arbetsolycksfall

I detta avsnitt analyseras de arbetsolycksfall som inträffade under 2007 och 2008 bland annat med avseende på

- kön
- händelseförlopp
- diagnos
- yrkesgrupper

Fördjupning arbetsolycksfall

I årets rapport har vi med hjälp av textmining² studerat

olycksfall som inträffade under avseende på följande specialom

Skador till följd av hot, våld och

- fordonsförare (buss- och spårförare samt lastbilsförare)
- socialsekreterare, psykologer
- mentalskötare

Skador som uppstår när man ar avseende på

- typ av lyftanordning
- typ av verksamhet

Arbetsjukdomar

I detta avsnitt redovisas de god visade sig under åren 2006 och

- ålder
- kön
- diagnos
- yrkesgrupper

vara ett arbetsolycksfall (arbetstid), ett färdolycksfall (vid till eller från arbetet) eller en annan uppkomma eller försämrans (förhållandena). Av **Tabell 1**

respektive män som drabbats (inom och färdolycksfall under

är uppgifterna för främst de normalt beräknar vi att det tar

två till tre år innan ungefär 95 procent av samtliga olycksfall som inträffat under ett visst år har inrapporterats. I och med att fler anmälningar kommer in kommer siffrorna för främst 2007 och 2008 att öka.

Redovisningen av antalet arbetsjukdomar som visade sig mellan 1999 och 2008 är också ofullständig. En arbetsjukdom kan visa sig flera år efter det att man varit utsatt för skadlig inverkan i arbetet. En relativt stor andel anmälningar kan komma in upp till tio år efter det att skadan visade sig. Det gör att statistiken inte är fullständig förrän långt senare.

skador 1999–2008.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
inna	9 209	9 316	9 969	9 992	9 656	9 618	9 788	10 151	10 809	11 106
Man	17 756	17 270	18 312	17 936	17 192	16 801	17 092	17 386	17 588	17 380
totalt	26 965	26 586	28 281	27 928	26 848	26 419	26 880	27 537	28 397	28 486
inna	1 624	1 252	879	550	325	189	104	79	63	70
Man	2 798	2 278	1 881	1 325	973	828	566	462	324	264
totalt	4 422	3 530	2 760	1 875	1 298	1 017	670	541	387	334
inna	2 747	2 299	2 558	2 444	2 144	2 546	2 569	2 645	2 536	2 511
Man	1 177	1 017	1 069	1 045	973	1 042	999	1 088	1 075	951
totalt	3 924	3 316	3 627	3 489	3 117	3 588	3 568	3 733	3 611	3 462
35 311	33 432	34 668	33 292	31 263	31 024	31 118	31 811	32 395	32 282	

De registreras gör skade-
mning av skadans allvarighet.
vilka typer av ersättningar som
bell 2 visar arbetsolycksfallens
et inträffat samt allvarighet
lycksfall som leder till

medicinsk invaliditet kommer att bli högre än vad som
framkommer i **Tabell 2**. Det beror bland annat på att
skaderegleraren ibland först i efterhand justerar skadans
allvarighetsgrad och att en del skador med tiden visar sig
vara bestående. Skador kan också anmälas retroaktivt av den
skadade. Detta kan främst komma att påverka statistiken för
de senaste åren.

blycksfall 1999–2008.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
31 dgr	5 359	5 432	5 831	6 180	6 107	6 389	6 643	7 129	7 944	8 377
30 dagar	2 594	2 701	2 960	2 642	2 463	2 125	2 047	1 909	1 798	1 764
aliditet 1–15%	1 214	1 149	1 147	1 152	1 060	1 075	1 086	1 093	1 057	960
aliditet >15%	39	31	29	15	24	21	7	20	10	4
	3	3	2	3	2	8	5			1
	9 209	9 316	9 969	9 992	9 656	9 618	9 788	10 151	10 809	11 106
31 dgr	9 211	8 993	9 716	10 099	10 198	10 193	10 892	11 289	11 776	11 980
30 dagar	5 173	5 054	5 320	4 754	4 051	3 620	3 252	3 174	2 963	2 691
aliditet 1–15%	3 202	3 078	3 150	2 941	2 824	2 887	2 835	2 819	2 770	2 647
aliditet >15%	135	119	96	99	80	77	77	76	45	36
	35	26	30	43	39	24	36	28	34	26
	17 756	17 270	18 312	17 936	17 192	16 801	17 092	17 386	17 588	17 380
31 dgr	14 570	14 425	15 547	16 279	16 305	16 582	17 535	18 418	19 720	20 357
30 dagar	7 767	7 755	8 280	7 396	6 514	5 745	5 299	5 083	4 761	4 455
aliditet 1–15%	4 416	4 227	4 297	4 093	3 884	3 962	3 921	3 912	3 827	3 607
aliditet >15%	174	150	125	114	104	98	84	96	55	40
	38	29	32	46	41	32	41	28	34	27
	26 965	26 586	28 281	27 928	26 848	26 419	26 880	27 537	28 397	28 486

Med allvarliga arbetsolycksfall menas arbetsolycksfall som leder till sjukskrivning i mer än 30 dagar och/eller
Fakta om arbetsskadornas allvarighet

I gruppen ”sjukskriven > 30 dagar”

Här ingår de arbetsskador som fått eller bedöms få ersättning för mer
Sjukskrivning behöver inte vara en förutsättning för att få ersättning.
som orsakat mer än 30 dagars sjukfrånvaro och skador som orsakat n
utan sjukfrånvaro i denna grupp.

I gruppen ”medicinsk invaliditet”

Medicinsk invaliditet är ett mått på den bestående kroppsliga funktion
följd av skadan. Här ingår de ärenden där den som skadats har bes
I de flesta av dessa ärenden bedöms den medicinska invaliditeten v
Till exempel motsvarar förlust av helt pekfinger sju procent, total hörsel
procent och synförlust på ett öga fjorton procent medicinsk invaliditet
avgörs först då skadan har läkt och inga förbättringar är att vänta. Till
en preliminär uppskattning av skadans svårighetsgrad. Därför ingår d
redan ersatta skador och skador som preliminärt bedöms vara så all
i framtiden kommer att leda till medicinsk invaliditet.

at antalet personer per 1000 ett allvarligt arbetsolycksfall. I fall menas de arbetsolycksfall som sjukskrivning och/eller medicinskt arbete inom yrkesgrupper som i störst utsträckning drabbas av allvarliga arbetsolycksfall. I genomsnitt drabbas nästan dubbelt så många män som kvinnor av allvarliga arbetsolycksfall. De arbetsolycksfall som drabbar män leder oftare till bestående men. Det beror på att män i större utsträckning är representerade i yrkesgrupper som är mer utsatta för arbetsolycksfall.

all. Skadeår 2007 – 2008. **Kvinnor.**

	Antal kvinnor	Risk (antal fall per 1000)	Andel skador som medfört medicinsk invaliditet
	67	8,8	41,8
	78	8,2	60,3
	96	6,6	28,1
ksarbete och fiske	98	5,0	50,0
ilt arbete	115	4,7	52,2
	343	4,5	54,8
	40	3,9	50,0
	68	3,7	25,0
te	13	3,5	69,2
	125	3,2	32,0
	26	2,7	76,9
ningsbud	41	2,2	29,3
	240	2,2	30,8
	122	2,2	32,0
bete	24	2,1	45,8
arbete	288	1,8	36,8
m detaljhandel	501	1,8	25,7
er	242	1,6	38,8
	1 332	1,5	30,8
	243	1,4	41,2
	520	1,7	29,2
ssistenter	344	1,3	26,2
	167	1,8	27,5
nal	58	1,5	37,9
	328	1,3	49,7
	234	1,2	29,1
	45	1,0	20,0
och tandhygienister	34	0,6	38,2
	254	0,4	52,0
	42	0,4	69,0
	350	0,3	11,4
	447	-	-

Tabell 4. Allvarliga arbetsolycksfall. Skadeår 2007 – 2008. **Män.**

Yrkesgrupp	Antal män	Risk (ar fall per 1000 sysselsatta m
Gruv- och bergarbete och stenhuggare	91	
Poliser	201	
Träindustriarbete	532	
Metallarbete och övrigt industriellt arbete	2 414	
Jordbruks-, trädgårds-, skogsbruksarbete och fiske	365	
Säkerhetspersonal	283	
Bygg- och anläggningsarbete	2 077	
Yrkesförare	1 079	
Livsmedelsarbete	224	
Målare, lackerare och skorstensfejare	179	
Grafiskt arbete	103	
Städare	99	
Lager- och transportassistenter	433	
Textil-, skinn- och läderindustriarbete	26	
Pappers- och pappersmassearbete	80	
Militärt arbete (endast anställda)	48	
Psykologer och socialsekreterare	65	
Elektriskt arbete	126	
Postkassörer, brevvärdare och tidningsbud	43	
Hotell-, restaurang- och storköksarbete	107	
Sjuksköterskor och barmorskor	28	
Vård- och omsorgspersonal	161	
Förskollärare och fritidspedagoger	15	
Försäljare och kassapersonal inom detaljhandel	189	
Sjukgymnaster, arbetsterapeuter och tandhygienister	12	
Lärare och skolledare	152	
Säljare, inköpare och mäklare	189	
Ingenjörer och tekniker	348	
Hälso- och sjukvårdsspecialister	30	
Administrativt arbete	76	
Övriga yrken	1 377	
Totalt	11 152	

Tabell 5. De vanligaste händelsetyperna för allvarliga arbetsolycksfall. Skådeår 2007 – 2008.

Händelsetyper	Antal kvinnor
Maskiner för bearbetning och framställning	291
Ramlar ute	770
Ramlar inne	786
Fall från höjd	127
Hot och våld	589
Rån	552
Delta i träning, övning eller annan aktivitet	330
Fall i trappa	337
Använda verktyg eller maskin (handhållen)	431
Lasta, lossa, bära eller flytta (manuell hantering)	97
Olycka med lyftanordning inblandad	34
Något ramlar, tappar, välter eller rasar	62
Olycka med person, barn, brukare, elev, boende eller patient (ej hot eller våld)	277
Skuren av kniv (ej i samband med våld från person)	60
Hantera dörr, port eller lucka	126
Olycka med arbetsvagn, pallyftare eller skottkärra	55
Brännskada	51
Djur (ej vilt)	96
Hetta, eld, explosion, svets eller el	18
Olycka med cykel	99
Risk för smitta (ej i samband med hot eller våld)	11
Kliva i eller ur fordon	26
Truck	17
Skogsröjningsarbete	10
Påkörning av person (tåg, tunnelbana eller spårvagn)	19
Rör	6
Akut överbelastning	27
Buller	14
Lyftanordning tappar	6
Kemikalie	10
Tåg, tunnelbana, spårvagn (ej våld eller självmord)	20
Arbetsstycke, bräda eller rör	1
Epileptiskt anfall, yrsel	19
Skuren av glas, plåt	12
Kliva i eller ur truck	7
Olycka med snöfräs, gräsklippare eller åkgräsklippare	13
Olycka med båt eller fartyg	3
Olycka med flygplan, fallskärm eller helikopter	1
Övrigt	47

Jag stod på en stege som välte. Jag tog emot mig med handen när jag landade. Stegen stod inte stabil. Bruten handled.” Konsekvens: Mer än 30 dagars sjukskrivning.

Fasta maskiner, materiallyft och användning av verktyg/maskiner

Nästan 12 procent av de allvarliga arbetsolycksfallen skedde i samband med arbete vid maskiner för bearbetning och framställning. Vanligt förekommande yrkesgrupper är metallarbetare, träindustriarbetare, livsmedelsarbetare och bygg- och anläggningsarbetare.

Nästan tre procent av de allvarliga arbetsolycksfallen orsakades genom en klämskada mellan hanterat gods och något annat, i del av lyftanordningen eller genom att lyftanordningen tappar gods eller material (se grupperna ”Olycka med lyftanordning inblandad” och ”Lyftanordning tappar”). Bland yrkesförare, maskinoperatörer, lagerarbetare och bygg- och anläggningsarbete är förekomsten av olyckor där lyftanordning varit inblandad vanlig.

Exempel på olycksförlopp: Maskinoperatör

”Bockning av plåt. Misstag. Dubbeltrampning på fotpedal. Var ej beredd då plåten bockades. Klämdde tummen mellan plåten och bockningsmaskinens vägg.” Konsekvens: Fraktur tumme och 3 procent medicinsk invaliditet.

Exempel på olycksförlopp: Styckare

”Sågade fryst lammfräm del i bandsåg. Vid sista sågningen tog sågbladet i köttstycket och vinklade upp det mot sågbladet. Jag hann inte få undan handen och sågade mig.” Konsekvens: Sårskada finger och två procent medicinsk invaliditet.

Våld, hot eller rån

Drygt 11 procent av de allvarliga arbetsolycksfallen beror på våld, hot eller rån. Nästan hälften av dessa skador har inträffat i samband med rån. Banktjänstemän och försäljare inom detaljhandeln är särskilt drabbade. Yrkesförare, mentalskötare, poliser, psykologer, socialsekreterare och kuratorer samt väktare är de yrkesgrupper som är vanligt förekommande bland hot- och våldskadorna (Se **Diagram 1**).

Andelen skador som beror på rån har ökat jämfört med tidigare år. Något fler kvinnor än män drabbas av skador till följd av våld, hot eller rån.

De senaste orsakerna till de allvarliga olyckorna under 2007 och 2008.

Arbetsolycksfall har skada upp-tappat balansen och ramlat omhus eller inomhus.

Kilt yrkesförare, bygg- och och transportassistent, och arbetsbrukare, ingenjörer, it undersköterskor, försäljare deln, personer med administrativ och hotell-, restaurang- och kvinnor än män drabbas av .

astbilsförare

in på postterminalen. Halkade, onsekvens: Mer än 30 dagars

Jundersköterska

edel till boende. Vatten på onsekvens: Fraktur på lärben. ning.

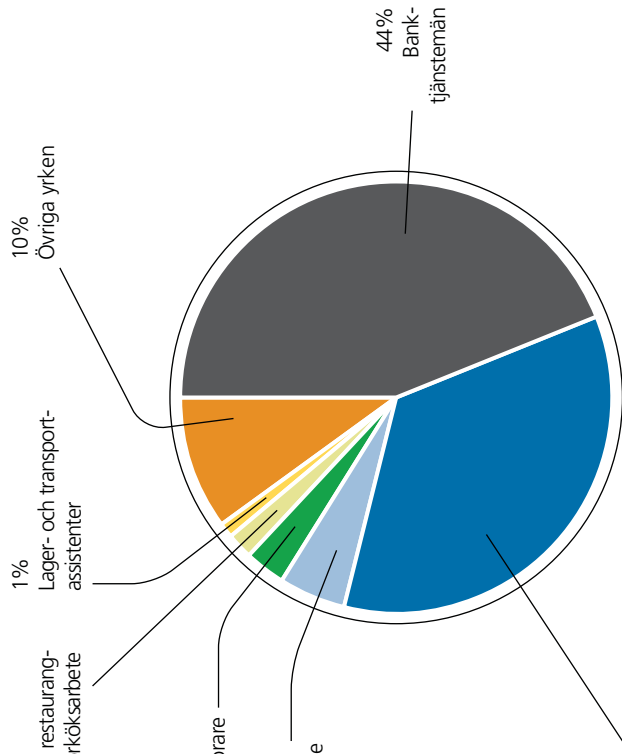
Arbetsolycksfallen har skada upp-drygt hälften av dessa skedde en femtedel av fallen skedde då anordning som exempelvis en I gruppen övrigt förekommer yttertak relativt ofta.

skador i gruppen ”fall från höjd” skadar sig i samband med Ungefär lika många olycksfall gsarbetare som skadar sig ge, byggnadsställning eller tak. per är ingenjörer och tekniker, sfejare, lager- och transport- rds- och skogsbrukare betare anal inom detaljhandeln.

VVS-montör

d att montera rör i taket.

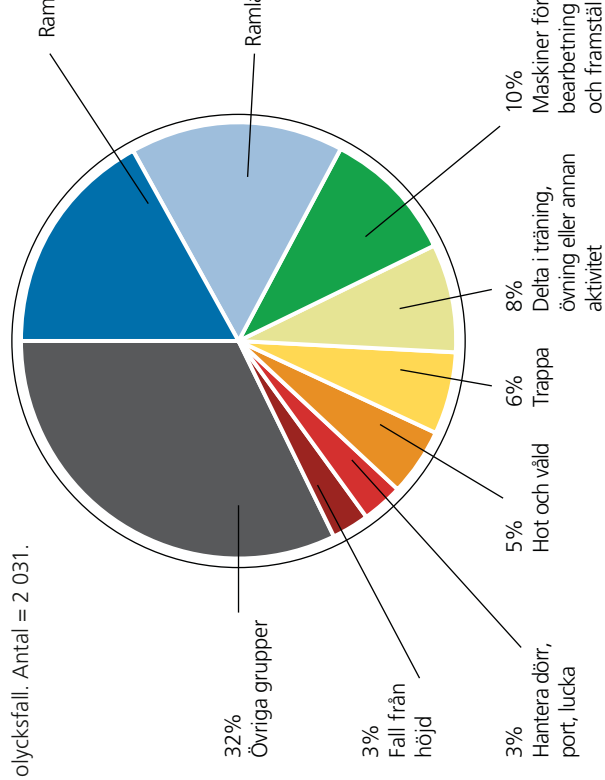
Skadefall som beror på våld, hot eller rån. Vanliga yrkesgrupper. Skadeår 2007–2008.

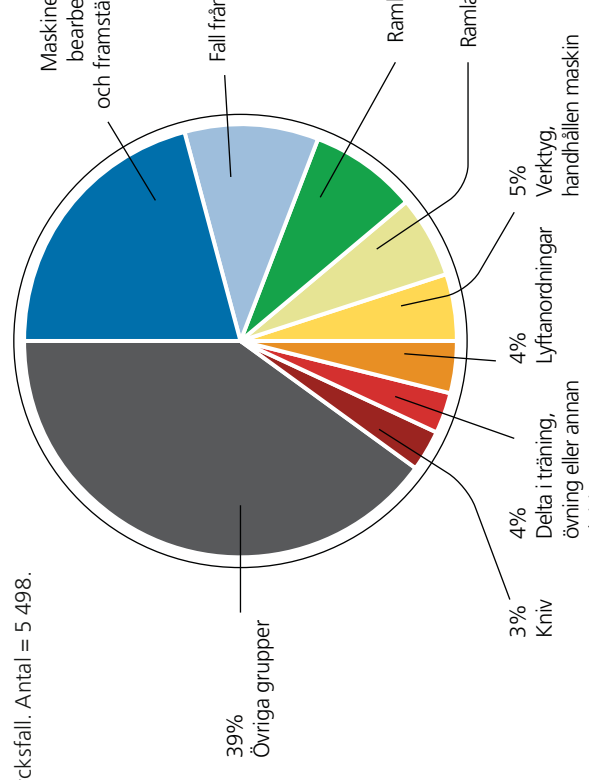
De vanligaste orsakerna till invalidiserande arbetsolycksfall bland kvinnor är fall i samma nivå. Männens invalidiserande skador domineras av "Maskiner i ställning" och fall till lägre nivå

Diagram 2. De vanligaste orsakerna till invalidiserande arbetsolycksfall. Skadeår 2007–2008.

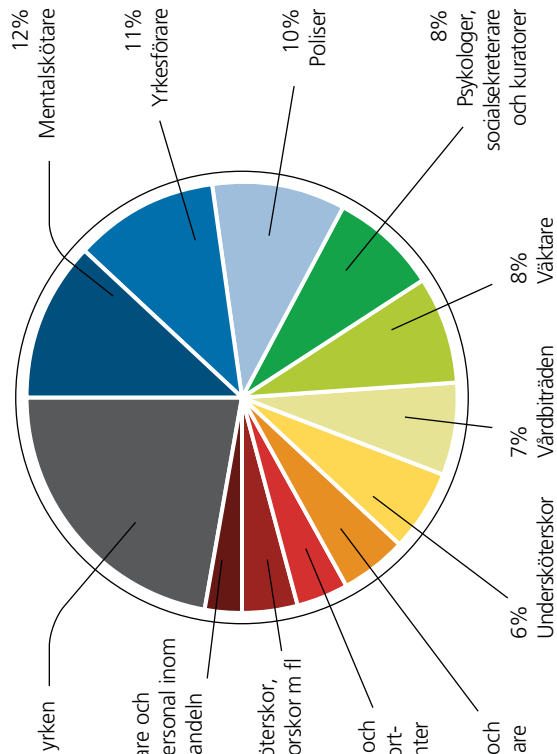
Kvinnors invalidiserande olycksfall. Antal = 2 031.

Mäns invalidiserande olycksfall. Antal = 5 498.

Arbetsolycksfall för kassapersonal inom detaljhandeln

vanligaste diagnoserna vid fraktur på underben och underarm. Dessa diagnoser är vanliga hälften av dessa diagnoser medför medicinsk invaliditet. Fraktur, sårskada, amputation och senskada på finger eller fingrar utgör ungefär 5 procent av kvinnornas och 12 procent av männens allvarliga arbetsolycksfall. Fingerskador orsakas ofta i samband med arbete vid eller reparation av olika typer av maskiner eller lyftanordningar och leder förhållandevis ofta till medicinsk invaliditet.

Andra vanliga diagnoser bland både kvinnor och män är fraktur på underben och underarm. Dessa diagnoser är vanliga hälften av dessa diagnoser medför medicinsk invaliditet.

Fraktur, sårskada, amputation och senskada på finger eller fingrar utgör ungefär 5 procent av kvinnornas och 12 procent av männens allvarliga arbetsolycksfall. Fingerskador orsakas ofta i samband med arbete vid eller reparation av olika typer av maskiner eller lyftanordningar och leder förhållandevis ofta till medicinsk invaliditet.

Arbetsolycksfall som medfört mer än 30 dagars sjukskrivning och/eller medicinsk invaliditet. Skådeår 2007 – 2008.

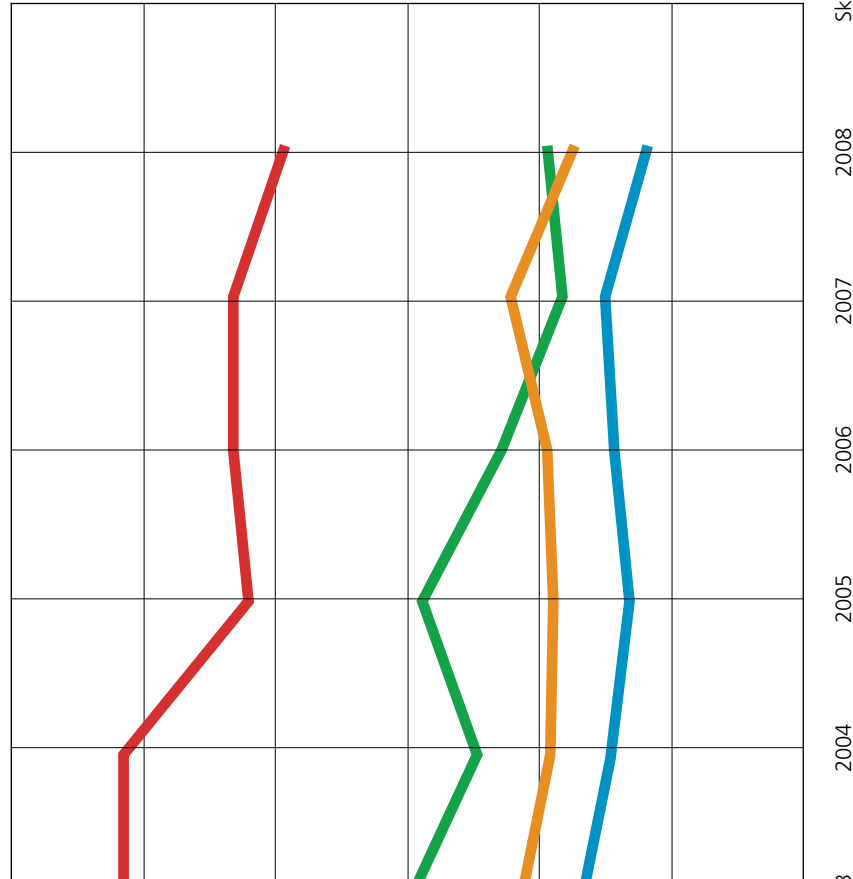
	Totalt	Andel skador som medfört medicinsk invaliditet
	890	6,4%
	591	47,2%
	453	55,2%
	411	29,4%
	317	62,5%
	238	48,7%
	223	63,7%
	218	59,2%
	201	26,9%
	175	38,3%
	152	3,3%
	144	49,3%
	76	32,9%
	71	57,7%
	67	31,3%
	64	21,9%
	53	28,3%
	52	11,5%
	50	56,0%
	46	52,2%
	46	13,0%
	45	37,8%
	45	100,0%
	42	33,3%
	32	28,1%
	28	28,6%
	28	60,7%
	835	30,6%

Arbetsolycksfall som medfört mer än 30 dagars sjukskrivning och/eller medicinsk invaliditet. Skådeår 2007 – 2008. Fördelning på diagnos och kön. **Män.**

Diagnos	Totalt
Fraktur eller kontusion (klämskada) finger/fingrar	1 114
Sårskada finger/fingrar	975
Skador på flera kroppsregioner	895
Underbensfraktur (inklusive fotled)	697
Underarmsfraktur	603
Akut krisreaktion	549
Fraktur hand (ej finger/fingrar)	521
Fraktur på fot med undantag av fotled	437
Skada på sträckmuskel och dess sena till finger/fingrar	377
Traumatisk amputation, finger/fingrar	373
Luxation eller distortion (vrickning) knä	365
Luxation eller distortion (vrickning) hand/handled	313
Fraktur på revben, bröstben eller bröstkotpelare	246
Skada på muskel och sena, skulda/överarm	239
Fraktur på skuldra och överarm	176
Luxation eller distortion (vrickning), skuldra	169
Fraktur på ländkotpelaren och bäckenet	155
Skada på muskel eller sena på underben	154
Ryggvärk	151
Kontusion (klämskada) knä	129
Distortion (vrickning) fotled	128
Skallfraktur eller fraktur på ansiktsben	101
Sårskada, underarm	93
Ytlig skada på huvudet	91
Skada på öga/ögonhåla	87
Fraktur på lårben	81
Sårskada på underben	75
Luxation eller distortion (vrickning) fotled/fot	71
Kontusion (klämskada) rygg/bäcken	46
Hjärmskakning	44
Distorsion halskotpelare	31
Övriga diagnoser	1 666
Totalt	11 152

av de vanligaste skadeorsakerna För 2007 och 2008 förväntas antalet skador öka i takt med att
 För samtliga grupper gäller att fler anmälningar kommer in.
 både åren är ofullständiga.

ligaste orsakerna till allvariga arbetsolycksfall. **Män+kvinnor.**

nivå
 från
 arbetning och framställning

av textmining³ studerat olycksfall 2005–2008 med avseende på rån för yrkesgrupperna:

Spårvagnsförare, bil- och taxi-

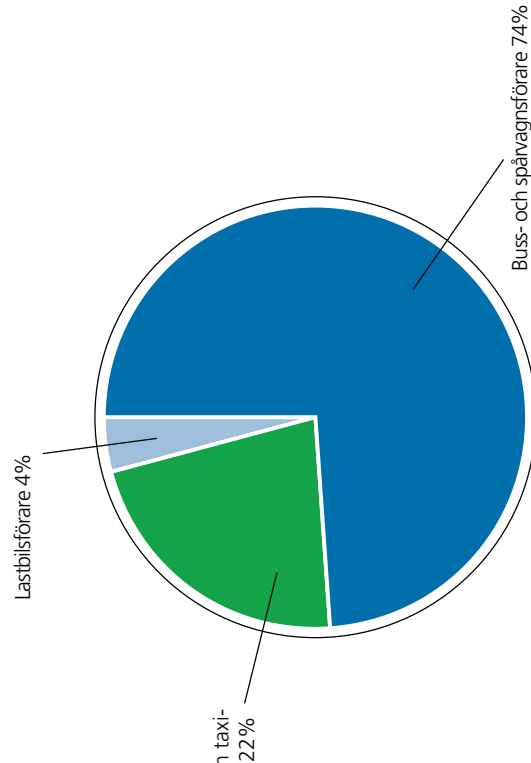
förare och kuratorer

414 fordonsförare av ett

arbetsolycksfall till följd av hot, våld eller rån. **Diagram 4** visar hur dessa arbetsolycksfall fördelar sig på yrkesgrupperna bil- och taxiförare, buss- och spårvagnsförare samt lastbilförare.

Totalt utgör hot, våld eller rån 32 procent av bil- och taxiförarnas arbetsolycksfall och 35 procent av buss- och spårvagnsförarnas arbetsolycksfall. Endast ett fåtal av lastbilförarnas arbetsolycksfall beror på hot, våld eller rån.

or som beror på hot, våld eller rån 2005–2008. Totalt antal =414.

Buss- och spårvagnsförare

Genom textmininganalys kan man identifiera de arbetsuppgifter som är särskilt riskabla. I 19 procent har skadorna uppstått genom provocerat fysiskt våld från passagerare under körningen (kluster 1). Att vägra acceptera ogiltiga eller falska färdbevis (kluster 2) liksom att vägra passagerare att åka gratis (kluster 10) leder i 14 procent av fallen till att fören utsätts för våld i form av misshandel, slag eller sparkar. I nästan tio procent av händelserna uppstod våldsamheter

i samband med att föraren tillr bryter mot regler och föreskrifter person från bussen eller spårva Berusade eller påverkade pa ungdomsgång (kluster 5) och t riskfaktorer för hot och våld bland Kvinnliga förare är inte inbland ofta som sina manliga kollegor

Tabell 8. Buss- och spårvagnsförare. Skador som beror på hot, våld eller rån 2005 – 2008. Totalt antal=304.

Kluster	Beskrivning	Antal
1	Våld från passagerare under körning (t.ex. misshandel, slag, sparkar)	58
2	Dispyt om färdbevis som leder till våld	22
3	Stanna, lasta eller släppa passagerare	19
4	Berusad eller påverkad passagerare	26
5	Ungdomsgång	23
7	Konflikt med bilist	14
9	Hot från passagerare under körning	34
10	Våld från passagerare som vägrar betala	20
11	Hot eller våld med kniv, pistol eller annat vapen	15
12	Stenkastning mot förarhytt	20
13	Förhindra bråk, slagsmål mellan passagerare eller misshandel mot annan passagerare	6
14	Avvisa person från buss/spårvagn, t.ex. väcka person vid ändhållplats	16
15	Säga till passagerare som inte följer ordningsregler	13
16	Övriga händelser	18
Totalt		304

ade arbetsskadorna beror på 3), hot eller överfall med vapen (kluster 4, 7), berusade kunder (kluster 5) samt ingrepp mot vandaliserande unga män (kluster 6) samt inträffar i samband med ungdomsgång (kluster 6) representerar risksituationer för hot och våld bland bil- och taxiförare.

lor som beror på hot, våld eller rån 2005 – 2008. Totalt antal=92.

	Antal	Andel kvinnor	Andel allvarliga av totalt antal skador
körning (t.ex. misshandel, slag, sparkar)	36	8,3%	66,7%
vägrar betala	24	12,5%	66,7%
	6	16,7%	100,0%
	7	28,6%	85,7%
d	4	25,0%	75,0%
ca förhindra skadegörelse	3	-	100,0%
med kniv eller yxa	5	-	80,0%
	7	28,6%	57,1%
	92	14,0%	71,7%

å verbalt hot. Dessa hot kan uppstå i kontakt med barn eller ungdomar. I cirka tio procent av skadorna har personal blivit hotad med vapen (kluster 5, 6).

tt eller dragen i håret) svarar

eterare och kuratorer. Skador som beror på hot, våld eller rån 2005–2008. Totalt antal=134.

	Antal	Andel kvinnor	Andel allvarliga av totalt antal skador
adstagare (t.ex. slag, spark, brett eller dragen i håret)	21	66,7%	47,6%
are	38	81,6%	71,1%
lefon	28	92,9%	60,7%
ller ungdom	14	78,6%	21,4%
xa	9	66,7%	88,9%
	5	80,0%	80,0%
	6	66,7%	66,7%
	13	-	-
	134	79,1%	59,0%

Situationer som leder till fysiskt våld från patienter/boende kan i många fall kopplas till olika rutinsituationer (påklädning, måltider, duschning, toalettbesök och mediciner). Skadeanmälningarna identifierar också vilken typ av våld som man utsatts för (knuffad, dragen i håret, sparkad, riven, biten eller

skallad). Endast en mindre del består av hot och den allra största delen av fysiskt våld. De allvarligaste följer samma mönster som hot eller angrepp me

Tabell 11. Mentalskötare. Skador som beror på hot eller våld. 2005 – 2008. Totalt antal=1076.

Kluster	Beskrivning	Antal
1	Fysiskt våld från patient/boende vid samtal med eller tillrättavisande av	29
2	Fysiskt våld från barn/ungdom	62
3	Fysiskt våld från brukare/boende i dennes lägenhet	19
4	Fysiskt våld från patient/boende vid påklädning	29
5	Fysiskt våld från patient/boende i samband med måltid	70
6	Fysiskt våld från patient/boende i samband med duschning	24
7	Fysiskt våld från patient/boende vid toalettbesök	17
8	Fysiskt våld från patient/boende vid mediciner	16
9	Fysiskt våld vid ingripande i konflikt mellan patienter/boende	10
10	Fysiskt våld när man skall lugna aggressiv patient	25
11	Knuffad av patient/boende	10
12	Dragen i håret av patient/boende	28
13	Sparkad av patient/brukare	43
14	Riven eller biten av patient/boende	47
15	Skallad av patient/boende	15
16	Hot från patient/boende	45
17	Hot eller angrepp med kniv, yxa eller pistol	19
18	Övriga händelser	568
Totalt		1 076

olika sammanhang. För att förknippas med materiallyft tsskador där en lyftanordning ändelseförloppet. Exempel på n är "travers", "kran", "last-transportbana", "elevاتور", "alkvärdare" eller "lyftbord". erades och klassificerades i viss kompletterande manuell ändelser bort som inte var i. Totalt identifierades 1 033 i samband med användning

5 redovisas hur dessa på typ av lyftanordning och rygt 40 procent av skadorna mer än 30 dagars sjukskrivning

är traverser och lyftkranar är a skador där dessa är inblandade, byggnads-

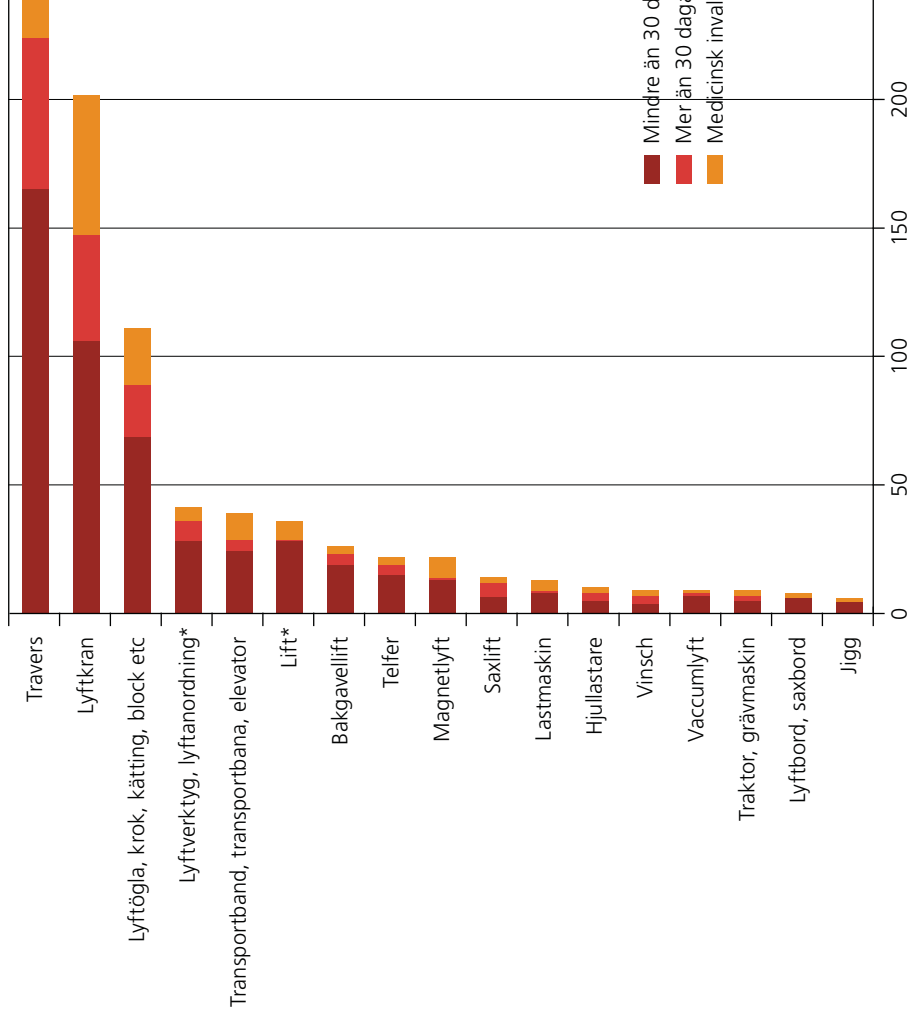
industrin svarar för 13 procent och transportindustrin svarar för 10 procent av skadorna.

Diagram 7 och **8** visar att arbetsuppgifter och typ av lyftutrustning är olika mellan industribranscher. Drygt hälften av skadeanmälningarna från metallarbetare där lyftanordning identifieras anger "travers" som inblandad (53%). I två tredjedelar av skadeanmälningarna från byggnadsarbetare (66%) är "lyftkran" inblandad i skadan.

Exempel på händelseförlopp: Svetsare och gasskärare "Skulle lyfta en tung plåt med travers när den kom i gungning och släppte från travers ner på mig. Skadad vänster axel, höft och knä." Konsekvens: Mer än 30 dagars sjukskrivning.

Exempel på händelseförlopp: Yrkesförare "Jag arbetade som kranbilschaufför och kopplade kranen för lyft av byggblock. En byggnadsarbetare hade kopplat bort låsningen till bygglocken innan kranen var kopplad. Byggblocken rasade över mig varvid vänster ben slogs av" Konsekvens: Fraktur underben, sju procent medicinsk invaliditet.

Diagram 5. Arbetsolycksfall som orsakats av materiallyft (ej manuella lyft). Skådeår 2005 – 2008. De vanligaste

cksfall som orsakats i samband med matriallyft för skådeåren 2005 – 2008.
= 1 033.

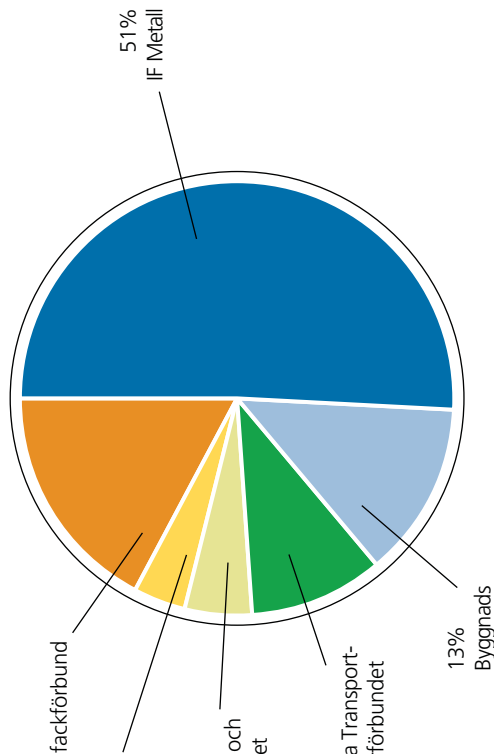
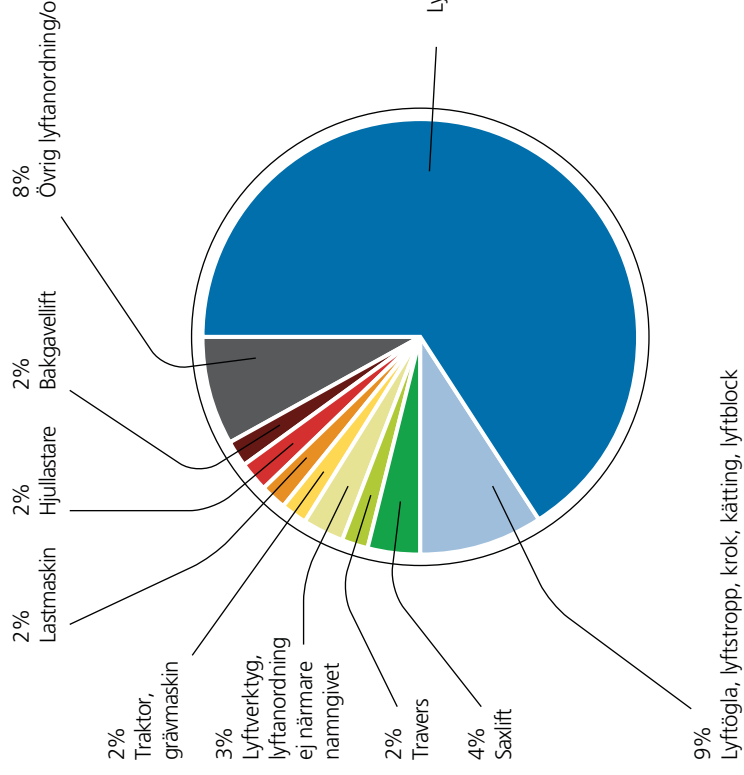
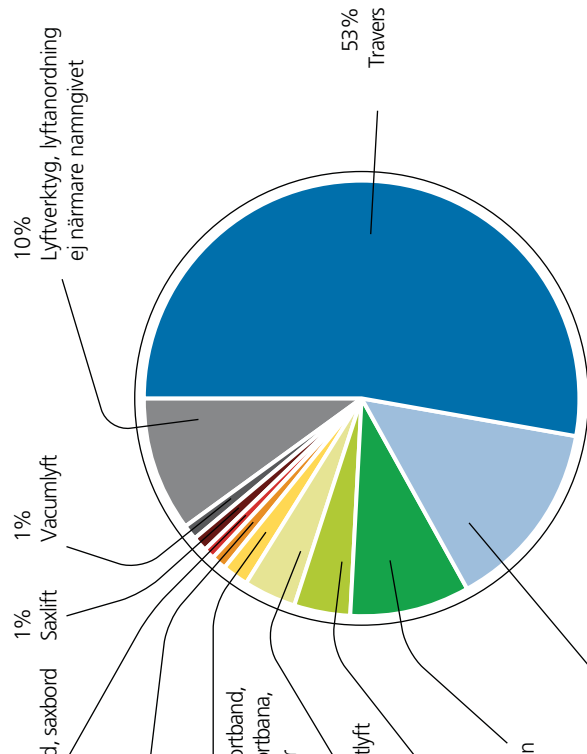

Diagram 8. Materiallyft inom Byggnads avtalsområde. Fördelning på typ av lyftanordning. Antal=132.

Metalls avtalsområde. Fördelning på typ av lyftanordning. Antal=535.

Tabell 12. Godkända arbetsjukdomar för visandeår 2006 och 2007.

Yrkesgrupp	Antal
Gruv- och bergarbete och stenhuggare	10
Metallarbete	265
Målare, lackerare och skorstenfejare	25
Bygg- och anläggningsarbetare	210
Grafiskt arbete	18
Träindustriarbete	30
Militärt arbete (endast anställda)	8
Textil-, skinn- och läderindustriarbete	7
Livsmedelsarbete	20
Jordbruks-, trädgårds-, skogsbruksarbete och fiske	14
Sjukgymnaster, arbetsterapeuter och tandhygienister	7
Städare	13
Lager- och transportassistenter	17
Elektriskt arbete	7
Yrkesförare	16
Hotell-, restaurang- och storköksarbete	14
Sjuksköterskor och barnmorskor	11
Övriga yrkesgrupper	236
Totalt	928

arbetsjukdomar. Risken för kvinnor i dessa yrkesgrupper ligger på samma nivå som för männen.

De vanligaste orsakerna till arbetsjukdomar bland män är buller och vibrationskador (se **Diagram 9**). Hos kvinnor utgör hudsjukdomar nästan en fjärdedel av de godkända arbetsjukdomarna. Andelen bullerskadorna hos kvinnor har ökat de senaste åren (se **Diagram 10**).

Diagnoser relaterade till tumörsjukdomar, hörselskador eller andningsorganens sjukdomar drabbar i huvudsak äldre personer. I åldersgruppen 35–44 år är vibrationskador vanligast. Fler yngre än äldre drabbas av hudsjukdomar (se **Diagram 11** och **12**).

I över hälften av samtliga ärenden har sjukdomen visat sig efter att man har fyllt 55 år.

har i detta avsnitt baserar sig visade sig mellan 2006 och riskkattat då en arbetsjukdom att man varit exponerad för relativt stor andel anmälningar r det att skadan visade sig. Antalet arbetsjukdomar har

er som har de högsta andelarna Av de godkända arbetsjukdomat kvinnor. Den genomsnittliga sjukdom är lägre för kvinnor. män är sysselsatta inom de tivt sett hög andel godkända

- tungt arbete eller olämpliga arbetsställningar som kan orsaka rygg- eller ledbesvär
- ensidigt arbete som kan orsaka muskel- och senskador
- farliga ämnen som kan orsaka eksem, allergier, luftvägsbesvär och cancer
- psykiskt påfrestande arbetsförhållanden som kan orsaka psykiska besvär eller psykosomatiska sjukdomar som t.ex. magsår eller hjärtbesvär
- vibrationer som kan skada blodkärl, nerver och leder
- buller som kan orsaka hörselskador.

I detta avsnitt beräknas den årliga risken (antalet fall per 1000 sysselsatta) för olika yrkesgrupper. Vi jämför också med de beräkningar som gjorts för tidigare år.

För mindre grupper är det svårare att avgöra om skillnader mellan år beror på faktiska förändringar eller om de beror på systematiska fel i kodning och/eller slumpmässig variation i skadeutfallet.

Tabell 13 visar hur många personer per 1 000 sysselsatta som under 2004 – 2008 drabbades av ett allvarligt arbetsolycksfall. Risken har beräknats med utgångspunkt från de allvarliga arbetsolycksfall som inträffade under respektive år och som registrerats i AFA Försäkrings skaderegister i december ett år efter skadeåret. Detta betyder att 2008 års skador är avlästa i december 2009.

Den genomsnittliga risken att drabbas av ett allvarligt

arbetsolycksfall har minskat fr 2004 och 2008. Träindustriarbetare, skogsbruksarbetare, gruv- och yrkesgrupper inom civilt bevaktning (polis, vaktare och brandpersone) metallarbete och övrigt industriarbete riskerna att drabbas av allvarliga skador mellan yrkesgrupperna över åren.

Risken för jordbruks-, skogsbruks- och fiskeri yrkesgrupper beror till stor del på skador vid röjningsarbetet efter skörden.

I **Tabell 14** redovisas antalet allvarliga arbetsolycksfall per yrkesgrupp under 2000

Tabell 14. Antal allvarliga arbetsolycksfall per skadeår. Uppgifterna är avlästa i december ett år efter respektive skadeår. (1 000 sysselsatta) för allvarliga arbetsolycksfall. **Män + kvinnor.**

	2004	2005	2006	2007	2008
Gruv- och bergarbete och stenhuggare	6,4	9,9	8,3	11,6	8,9
Träindustriarbete	9,1	8,6	8,8	8,9	7,2
Metallarbeta	6,5	6,8	7,9	8,1	6,9
Jordbruks-, skogsbruks-, trädgårdsarbete och fiske	6,9	10,1	8,0	7,5	6,0
Säkerhetspersonal	8,4	7,5	6,8	5,6	5,7
Yrkesförare	7,4	6,1	6,1	6,2	5,4
Bygg- och anläggningsarbete	6,1	6,2	5,9	6,3	5,4
Målare, lackerare och skorstensfejare	4,4	5,7	5,3	4,0	4,9
Livsmedelsarbete	6,8	5,6	5,5	4,6	4,6
Lager- och transportassistenter	4,6	3,5	3,3	2,8	3,3
Grafiskt arbete	3,7	3,5	3,9	3,6	3,2
Städare	3,2	2,5	2,4	2,3	2,6
Textil-, skinn- och läderindustriarbete	2,6	3,4	3,3	2,9	2,5
Pappers- och pappersmassearbete	4,8	3,3	3,1	3,5	2,1
Militärt arbete (endast anställda)	3,5	2,8	2,2	2,5	1,8
Hotell-, restaurang och storköksarbete	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7
Förskollärare och fritidspedagoger	1,8	1,5	1,5	1,6	1,5
Försäljare, kassapersonal inom detaljhandel	2,4	2,4	1,8	1,7	1,5
Vård- och omsorgspersonal	1,7	1,7	1,6	1,5	1,4
Sjukköterskor, bammorskor	0,9	1,3	1,0	1,2	1,2
Lärare och skolledare	1,3	1,1	1,1	1,2	1,1
Hälsö- och sjukvårdsspecialister	1,1	0,9	0,7	0,8	0,9
Sjukgymnaster, arbetsterapeuter och tandhygienister	0,7	0,9	0,8	0,6	0,6
Ingenjörer och tekniker	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6
Administrativt arbete	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
Övriga yrkesgrupper	2,3	2,2	2,1	2,1	2,0
Totalt	9 078	8 627	8 627	8 627	8 627

Tabell 14. Antal allvarliga arbetsolycksfall per skadeår. Uppgifterna är avlästa i december ett år efter respektive skadeår. (1 000 sysselsatta) för allvarliga arbetsolycksfall. **Män + kvinnor.**

Yrkesgrupp	2004	2005
Poliser	229	165
Gruv- och bergarbete och stenhuggare	24	37
Träindustriarbete	332	313
Metallarbeta	1 093	989
Jordbruks-, skogsbruks-, trädgårdsarbete och fiske	208	303
Säkerhetspersonal	252	226
Yrkesförare	706	585
Bygg- och anläggningsarbete	977	995
Målare, lackerare och skorstensfejare	87	111
Livsmedelsarbete	244	171
Lager- och transportassistenter	385	287
Grafiskt arbete	79	75
Städare	212	166
Textil-, skinn- och läderindustriarbete	28	36
Pappers- och pappersmassearbete	83	58
Militärt arbete (endast anställda)	45	34
Hotell-, restaurang och storköksarbete	171	186
Förskollärare och fritidspedagoger	138	116
Försäljare, kassapersonal inom detaljhandel	474	474
Vård- och omsorgspersonal	795	831
Sjukköterskor, bammorskor	89	124
Lärare och skolledare	263	216
Hälsö- och sjukvårdsspecialister	47	37
Sjukgymnaster, arbetsterapeuter och tandhygienister	23	30
Ingenjörer och tekniker	220	197
Administrativt arbete	195	184
Övriga yrkesgrupper	1 679	1 681
Totalt	9 078	8 627

Orsaker till gruv- och bergarbetares och stenhuggares invalidiserande skador

En vanlig orsak till ett arbetsolycksfall som medfört medicinsk invaliditet bland gruv- och bergarbetare och stenhuggare är att tunga stenmaterial har väljt över dem. En annan vanlig orsak är fall till lägre nivå. Skador uppstår också med arbete vid de maskiner som används för till exempel bergborrning.

Exempel på händelseförlopp: Stenhuggare

"Jag flyttade stenskivor från lagerplatsen till verkstaden. Jag använde truck med lyftanordning. Jag särade för mycket på stenskvorna varpå de böjades falla mot mig. Två stenskivor föll på mig varpå jag fick en fraktur i vänstra foten."

Exempel på händelseförlopp: Gruv- och bergarbetare

"Jag bytte borrkrona på en bormaskin. Jag kom åt matarkontakten så att bormaskinen gick ned. Handen klämdes mellan borrkronan och borrhållaren."

Tabell 15. Årlig risk (antal fall per 1 000 sysselsatta) för arbetsolycksfall som orsakat medicinsk invaliditet, två år efter respektive skadeår. **Män + kvinnor.**

Yrkesgrupp	2003	2004
Gruv- och bergarbete och stenhuggare	4,8	2,7
Träindustriarbete	4,1	4,2
Metallarbete och övrigt industriellt arbete	3,3	3,3
Jordbruks-, trädgårds-, skogsbruksarbete och fiske	2,7	3,1
Bygg- och anläggningsarbete	2,5	2,4
Poliser	2,6	1,9
Livsmedelsarbete	2,4	2,7
Grafiskt arbete	1,6	1,7
Pappers- och pappersmassearbete	2,5	1,9
Yrkesförare	1,4	1,7
Målare, lackerare och skorstenfejare	1,5	1,7
Militärt arbete (endast anställda)	1,9	0,8
Säkerhetspersonal	1,5	1,3
Textil-, skinn- och läderindustriarbete	0,7	0,8
Lager- och transportassistent	1,0	1,2
Städare	0,7	0,7
Förskollärare och fritidspedagoger	0,6	0,6
Lärare och skolledare	0,5	0,5
Hotell-, restaurang och storköksarbete	0,3	0,4
Försäljare och kassapersonal inom detaljhandel	0,6	0,5
Vård- och omsorgspersonal	0,3	0,4
Ingenjörer och tekniker	0,4	0,4
Sjuksköterskor och barnmorskor	0,2	0,3
Sjukgymnaster, arbetsterapeuter och tandhygienister	0,1	0,3
Administrativt arbete	0,2	0,2
Säljare, inköpare och mäklare	0,3	0,3
Hälsa- och sjukvårdsspecialister	0,4	0,2
Genomsnittlig risk, samtliga yrkesgrupper	0,8	0,8

Långvarig sjukfrånvaro

Avsnittet om långvarig sjukfrånvaro bygger på information om ersättningar från avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS och AGS-KL). Denna ger ersättning till den som är sjukskriven eller har beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning. Orsaken till sjukfrånvaron behöver inte vara arbetsrelaterad.

Avtalsgruppsjukförsäkringen gäller för arbetare anställda inom Svenskt Näringsliv, LO:s och kooperationens avtalsområden och för anställda i kommuner, landsting, regioner, Svenska Kyrkan och Pactaföretag.

Däremot omfattas inte tjänstemän inom det privata avtalsområdet eller statligt anställda.

Exempel på yrken som finns i statistiken för arbetsskador (försäkringarna TFA/TFA-KL samt PSA), men som därför inte återfinns i följande sjukfrånvarostatistik (försäkringarna AGS/AGS-KL), är poliser och yrkesmilitärer.

Ersatta sjukfall mellan 1999

Avsnittet redovisar antalet ersatta sjukfall mellan 1999 och 2018.

- det år sjukfallet påbörjades
- sjukfallets längd
- typ av ersättning
- avtalsområde
- kön

Risktal beräknat för olika yrkesgrupper

Risktal redovisas för män respektive kvinnor. Rapporten är ett exempel på en rapport som kan användas för att jämföra risktalet för olika yrkesgrupperna. Syftet är att identifiera åldersgrupperna som har en större inverkan på risken för sjukfrånvaro.

Sjukfallens fördelning på avtalsområden

Avsnittet redovisar de vanligaste orsakerna till sjukfrånvaro. De vanligaste orsakerna är:

- avtalsområde
- ålder

sar antalet nya sjukfall under
isar sjukfall inom avtalsområde
dfört mer än 90 dagars sjuk-
ersättning. **Tabell 17** redovisar
talsområde Kommuner och
under slutet av 1990-talet och
at under 2000-talet.

medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukersättning, 1999–2008. Fördelning på avtals-
svenskt Näringsliv/LO.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	11 138	12 959	13 783	14 455	13 002	11 585	10 154	9 752	8 305	7 007
	5 464	5 635	6 129	5 451	4 385	3 367	2 314	1 746	835	263
	16 602	18 594	19 912	19 906	17 387	14 952	12 468	11 498	9 140	7 270
	16 874	19 035	21 027	21 511	19 826	18 106	16 122	15 948	14 167	12 578
	7 230	7 554	8 080	7 281	6 044	4 808	3 646	2 747	1 586	489
	24 104	26 589	29 107	28 792	25 870	22 914	19 768	18 695	15 753	13 067
	28 012	31 994	34 810	35 966	32 828	29 691	26 276	25 700	22 472	19 585
	12 694	13 189	14 209	12 732	10 429	8 175	5 960	4 493	2 421	752
	40 706	45 183	49 019	48 698	43 257	37 866	32 236	30 193	24 893	20 337

Tabell 17. Antal nya sjukfall som medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukersättning, 1999–2008, kön och sjukfallstyp. **Kommuner och Landsting.**

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Kvinnor:							
Sjukskriven > 90 dagar	22 815	27 536	29 270	29 154	27 230	27 575	24 520
Aktivitets- eller sjukersättning ⁴	14 183	15 951	15 434	13 603	10 837	8 821	5 871
Kvinnor totalt	36 998	43 487	44 704	42 757	38 067	36 396	30 391
Män							
Sjukskriven > 90 dagar	3 583	4 474	4 813	4 648	4 311	4 488	3 829
Aktivitets- eller sjukersättning ⁴	2 103	2 318	2 349	2 034	1 706	1 491	1 086
Män totalt	5 686	6 792	7 162	6 682	6 017	5 979	4 915
Män+kvinnor:							
Sjukskriven > 90 dagar	26 398	32 010	34 083	33 802	31 541	32 063	28 349
Aktivitets- eller sjukersättning ⁴	16 286	18 269	17 783	15 637	12 543	10 312	6 957
Män+kvinnor totalt	42 684	50 279	51 866	49 439	44 084	42 375	35 306

⁴ Sjukersättning är ofullständiga. I gruppen sjukskriven > 90 dagar finns en betydande andel sjukfall som fortfarande är pågående och som därför inte ersätts.

En stor del av de många kvinnor respektive män under 2008 insjuknade i åldersrelaterade sjukfall som män har den i jämförelse med tidigare år. Dessa sjukfall har minskat påtagligt jämfört med tidigare år. Samtidigt ser vi inga direkta skillnader mellan yrkesgrupperna.

Den genomsnittliga risken att drabbas av långvarig sjukfrånvaro är något högre bland kvinnor jämfört med män.

3 som har medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukersättning. **Kvinnor.**

	Antal sjukfall	Risk (antal fall per 1 000 sysselsatta)
Övrigt arbete	1 646	47,7
Övrigt arbete	1 802	47,6
Övrigt arbete	446	36,4
Övrigt arbete	180	34,7
Övrigt arbete	151	31,8
Övrigt arbete	213	29,7
Övrigt arbete	1 296	28,3
Övrigt arbete	334	27,8
Övrigt arbete	98	25,0
Övrigt arbete	8 149	23,2
Övrigt arbete	1 821	22,8
Övrigt arbete	1 502	22,6
Övrigt arbete	499	21,5
Övrigt arbete	100	21,5
Övrigt arbete	1 347	20,5
Övrigt arbete	287	19,0
Övrigt arbete	81	16,9
Övrigt arbete	1 647	16,8
Övrigt arbete	129	15,2
Övrigt arbete	76	15,1
Övrigt arbete	263	14,2
Övrigt arbete	1 598	11,3
Övrigt arbete	1 707	-
Totalt	25 372	22,4

Tabell 19. Antal nya sjukfall 2008 som har medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukersättning

Yrkesgrupp	Antal sjukfall
Metallarbeta och övrigt industriellt arbete	4 254
Ingenjörer och tekniker	211
Städare	271
Målare, lackerare och skorstenfejare	391
Träindustriarbete	570
Bygg- och anläggningsarbete	2 628
Grafiskt arbete	221
Yrkesförare	1 470
Gruv- och bergarbete och stenhuggare	70
Textil-, skinn- och läderindustriarbete	62
Livsmedelsarbetare	348
Psykologer, socialsekreterare och kuratorer	68
Sjuksköterskor och barnmorskor	112
Vård- och omsorgspersonal	580
Jordbruks-, trädgårds-, skogsbruksarbete och fiske	290
Lärare och skolledare	517
Administrativt arbete	192
Föreläsare och fritidspedagoger	63
Säkerhetspersonal	170
Lager- och transportassistent	730
Pappers- och pappersmassearbete	134
Hälsa- och sjukvårdsspecialister	133
Hotell-, restaurang- och storköksarbete	249
Elektriskt arbete	168
Försäljare och kassapersonal inom detaljhandel	343
Övriga yrken	1 938
Totalt	16 183

arbetare, hotell-, restaurang- och storköksarbetare samt livsmedelsarbetare efter åldersstandardisering. Hotell-, restaurang- och storköksarbete representerar den största förändringen för både män och kvinnor. Det beror på att stor andel av de som arbetar med hotell-, restaurang- och storköksarbete är 36 år eller yngre.

ökar risken för städare, metall- och elektriska arbetare. Antal nya sjukfall 2008 som har medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukerlöslust.

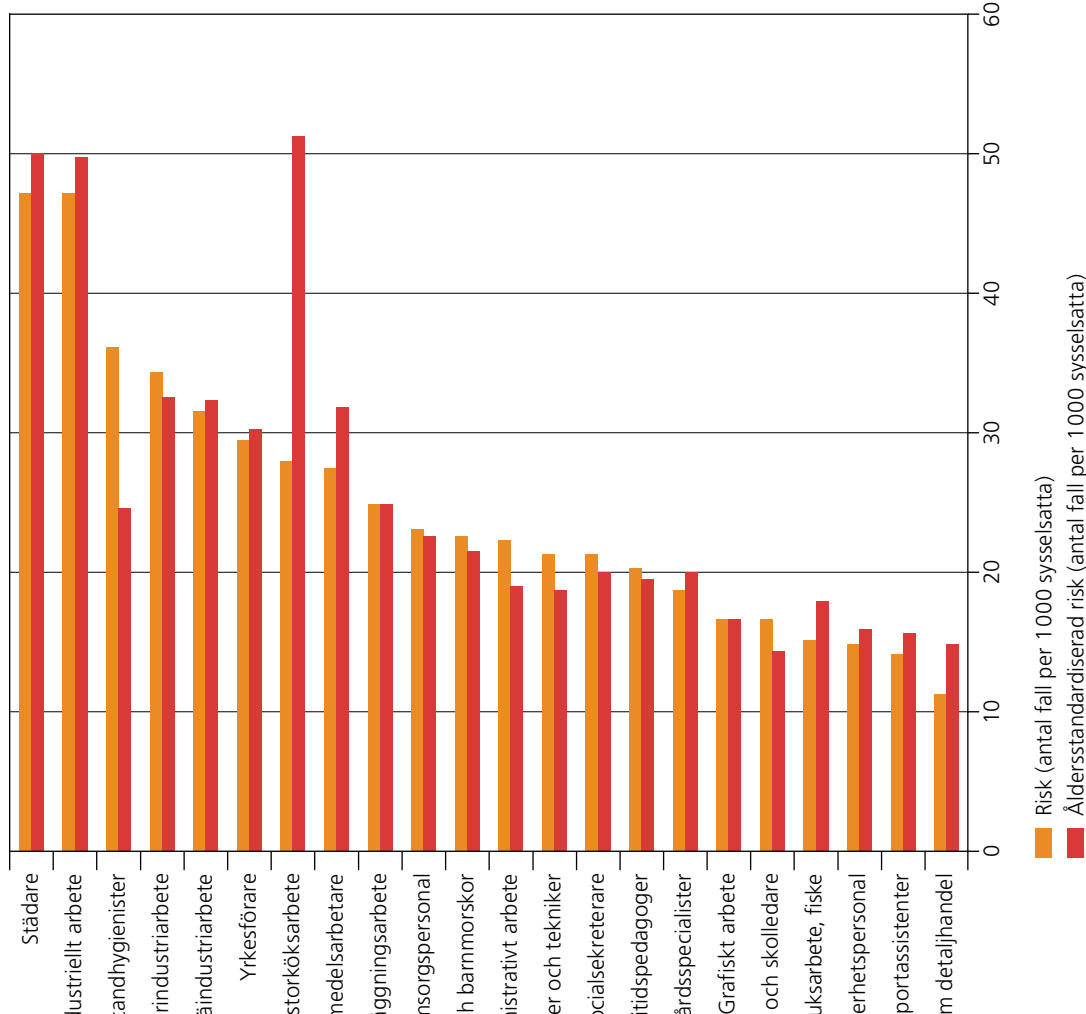
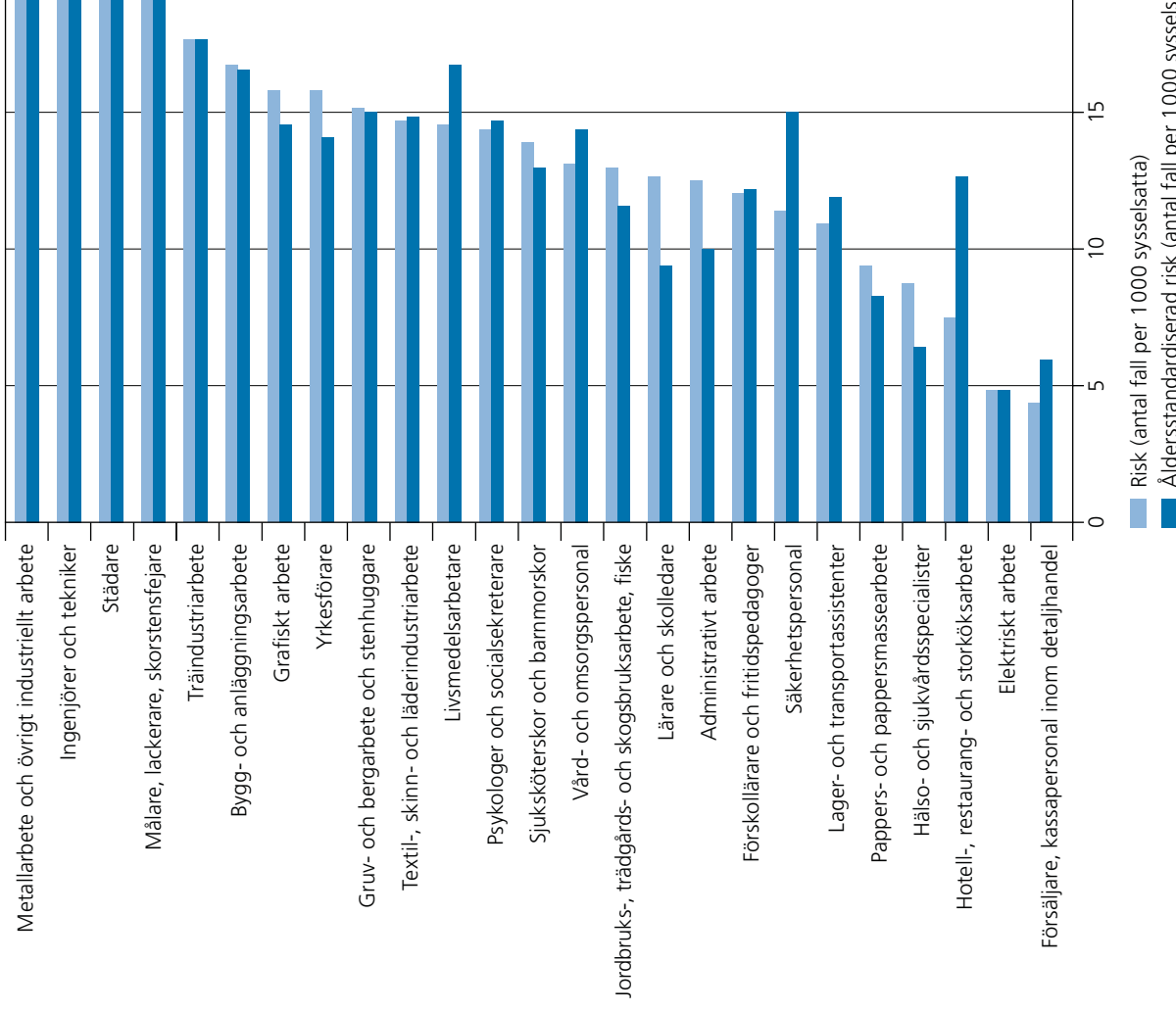

Diagram 14. Åldersstandardiserat risktal. Antal nya sjukfall 2008 som har medfört mer än 90 dagars sjukskrivning. **Män.** Antal = 16 183.

avtalsområde, ålder och kön. Denna speglar i stort sysselsättningens köns- och åldersfördelning.

Inom avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO var drygt 63 procent av de nyinsjuknade män. De flesta män var över 56 år vid insjuknandet och de flesta kvinnor var 36–45 år vid insjuknandet.

Inom avtalsområde Kommuner och Landsting är kvinnor i klar majoritet. De flesta sjukfall drabbar personer över 56 år.

Antal nya sjukfall som påbörjades inom avtalsområde beräknats med hjälp av avtalsområde. Oavsett ålder, kön och sjukfrånvaro är högre andelen sjukfall i kommuner än i landsting.

Antal nya sjukfall som påbörjades inom avtalsområde beräknats med hjälp av avtalsområde. Oavsett ålder, kön och sjukfrånvaro är högre andelen sjukfall i kommuner än i landsting.

Antal nya sjukfall som påbörjades inom avtalsområde beräknats med hjälp av avtalsområde. Oavsett ålder, kön och sjukfrånvaro är högre andelen sjukfall i kommuner än i landsting.

	-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56 år-
LO	0,3%	1,0%	1,5%	2,6%	4,2%
Landsting	0,5%	1,7%	2,2%	2,8%	3,8%
Kommuner	0,3%	0,6%	0,8%	1,2%	2,3%
Landsting	0,3%	0,7%	1,3%	1,9%	2,9%

Diagram 15. Antal nya sjukfall mellan 2007–2008 som medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitetens fördelning på avtalsområde, ålder och kön. **Avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO.** Totalt antal=45 230.

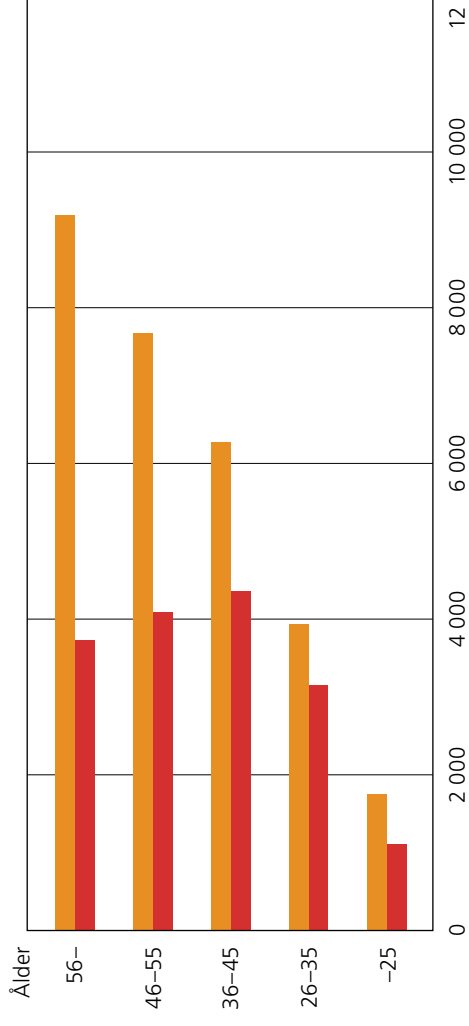
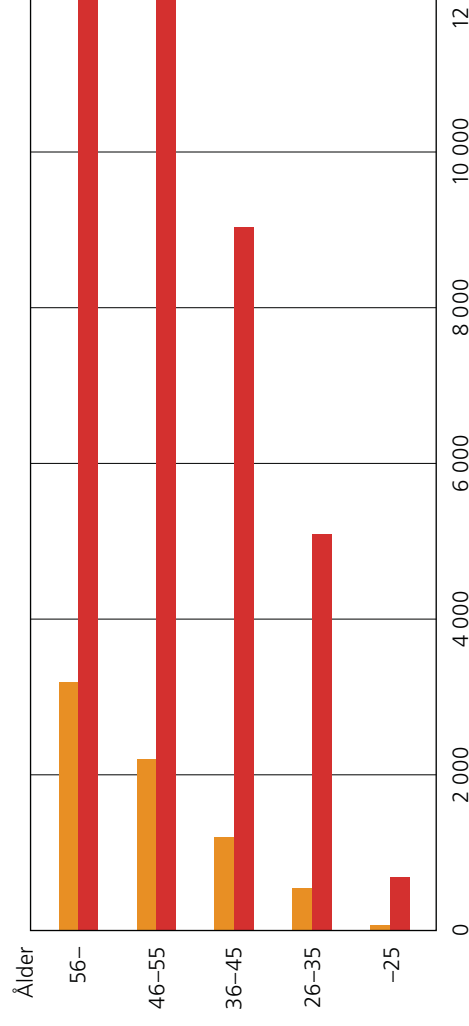

Diagram 16. Antal nya sjukfall mellan 2007–2008 som medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitetens fördelning på avtalsområde, ålder och kön. **Avtalsområde Kommuner och Landsting.** Totalt antal=49 230.

sjukfallens fördelning på avtals-

tidigare år har andelen sjukfall som beror på psykiska sjukdomar, syndrom eller beteendestörningar minskat (se **Diagram 17**).

inom avtalsområde Kommuner
om i det muskuloskeletala
procent beror på psykiska sjuk-
lestörningar. I jämförelse med

I 40 procent av sjukfallen inom avtalsområdet Svenskt Näringsliv/LO beror på sjukdomar i det muskuloskeletala systemet och bindväven. 18 procent beror på psykiska sjukdomar, syndrom eller beteendestörningar (se **Diagram 18**).

2008 som medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukersättning. Fördelning på avtals-
område Kommuner och Landsting. Totalt antal=49 286.

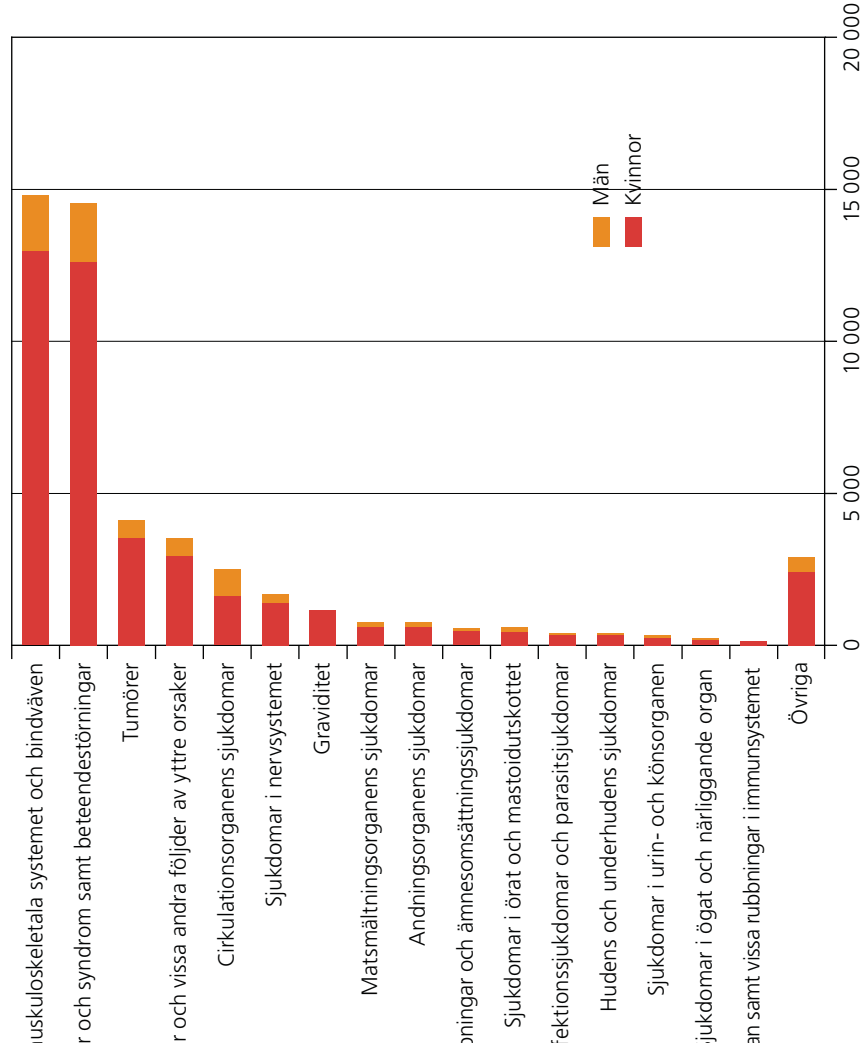
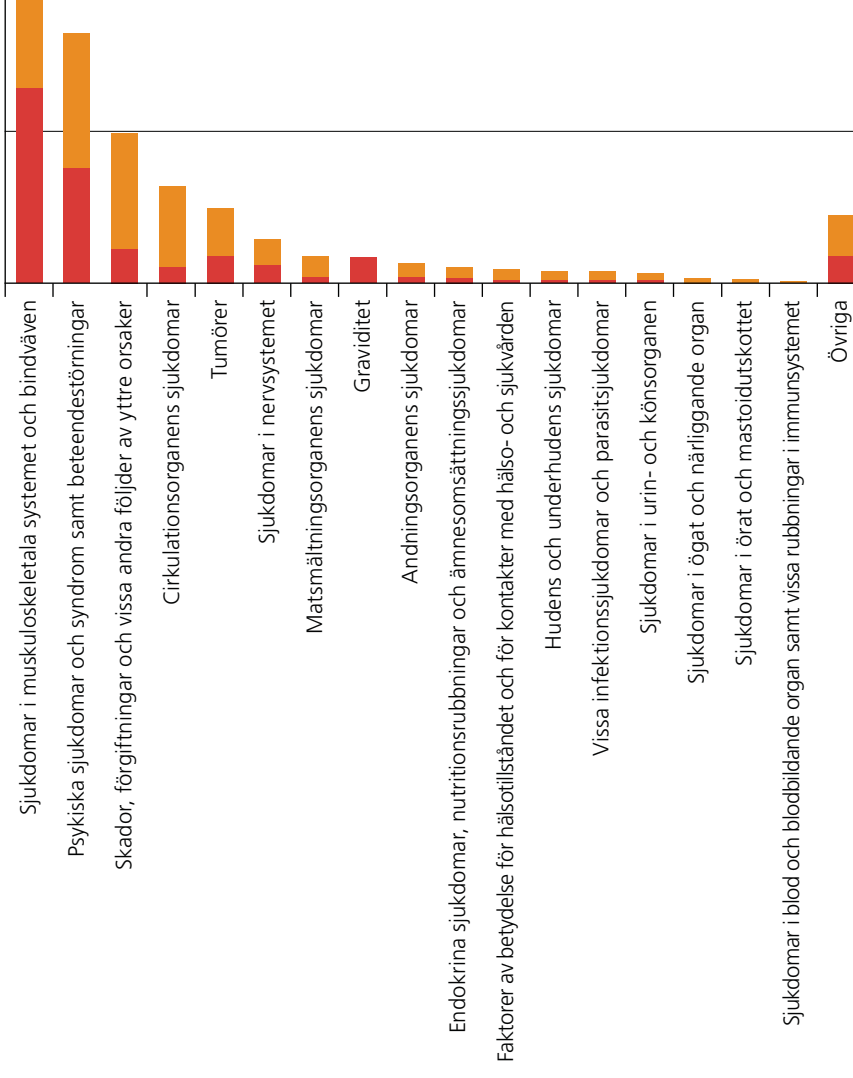

Diagram 18. Nya sjukfall 2007–2008 som medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukersättning, diagnos och kön. **Avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO**. Totalt antal=45 230.

fallens fördelning på kön, ålder och avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO. **Q** visar motsvarande fördelning av Kommuner och Landsting. Övre av sjukdomar i det muskuloskeletala systemet och syndrom samt beteendestörningar, av tumörer och sjukdomar i cirkulationsorganen och tumörsjukdomar som drabbat yngre sjukfall som drabbat yngre sjukfall, syndrom eller beteendestörningar, syndrom eller beteendestörningar vanliga orsaker i Näringsliv/LO är psykiska sjukdomar i cirkulationsorganen och tumörsjukdomar i cirkulationsorganen.

sjukfall som beror på en sjukdom i nervsystemet är överrepresenterade bland kvinnor mellan 36–45 år. Sjukfrånvaro hos män mellan 36–55 år och kvinnor över 56 år beror oftare på sjukdomar i det muskuloskeletala systemet och bindväven. Äldre män drabbas oftare av sjukfrånvaro som orsakas av sjukdomar i cirkulationsorganen och tumörsjukdomar.

När det gäller avtalsområde Kommuner och Landsting drabbas kvinnor mellan 25–45 år och män 25–35 år oftare av sjukfrånvaro som beror på psykiska diagnoser, syndrom samt beteendestörningar. Sjukfrånvaron hos män mellan 36–55 år och kvinnor över 46 år beror oftare på sjukdomar i cirkulationsorganen.

Diagram 19. Avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO. Nya sjukfall 2007–2008 som medfört mer än 90 dagars sjukersättning. Fördelning på kön, ålder och diagnos. **Kvinnor.** Totalt antal=14 735.

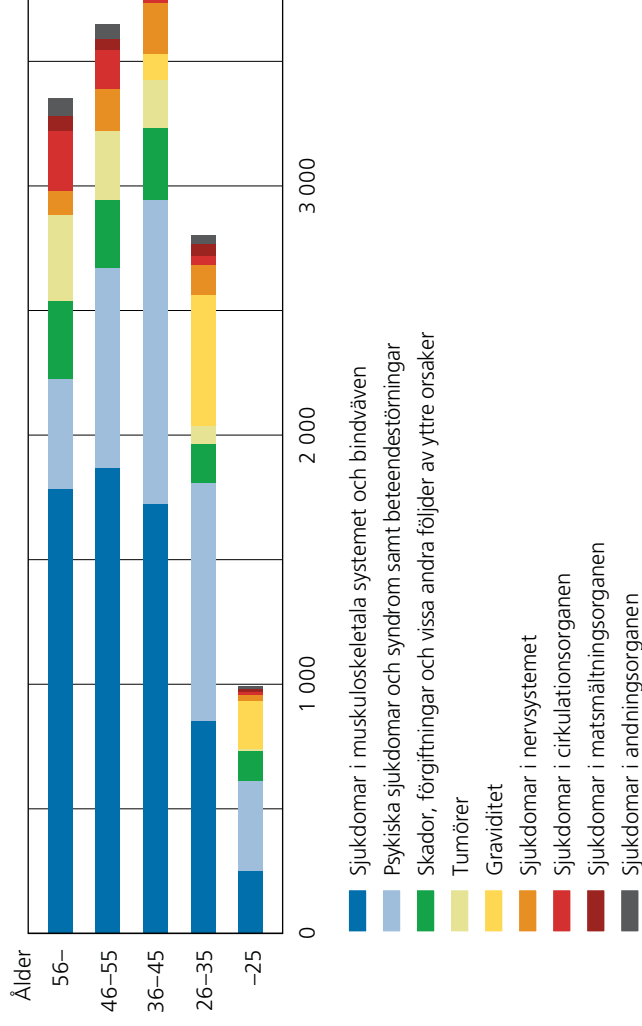
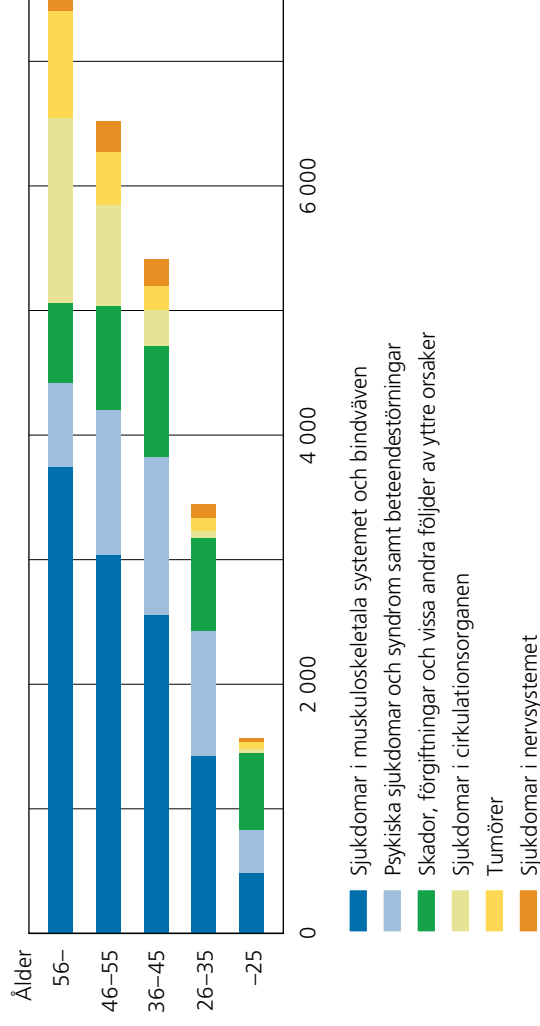
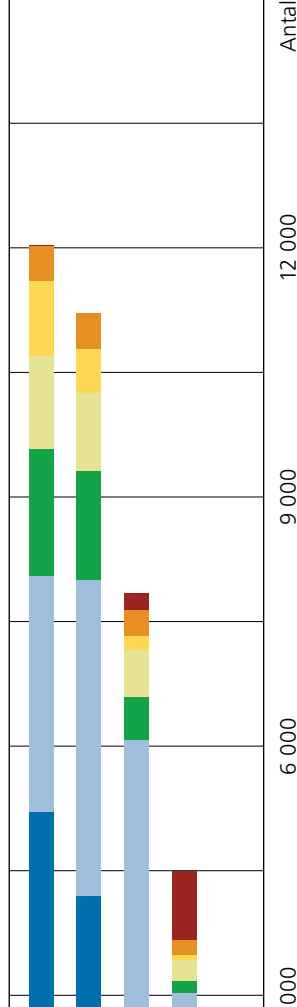

Diagram 20. Avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO. Nya sjukfall 2007–2008 som medfört mer än 90 dagars sjukersättning. Fördelning på kön, ålder och diagnos. **Män.** Totalt antal=28 820.

ommuner och Landsting. Nya sjukfall 2007 – 2008 som medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- tillverkning, kön och yrke. **Kvinnor.** Totalt antal=42 034.

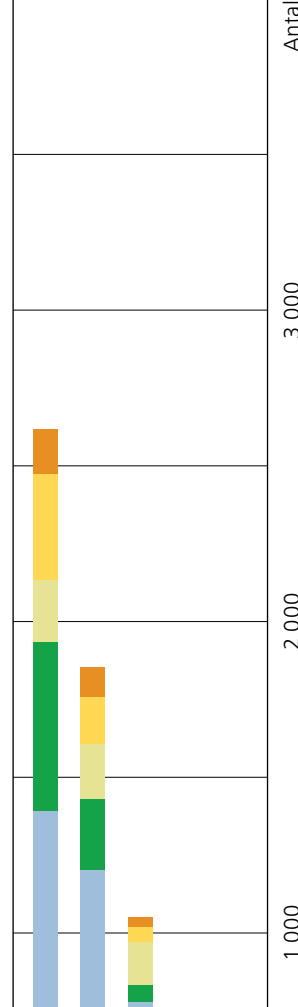

loskeletala systemet och bindväven och syndrom samt beteendestörningar

ir och vissa andra följer av yttre orsaker tionsorganen stemet

gsorganen

ommuner och Landsting. Nya sjukfall 2007 – 2008 som medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- tillverkning, kön och diagnos. **Män.** Totalt antal=8 840.

och syndrom samt beteendestörningar loskeletala systemet och bindväven

ir och vissa andra följer av yttre orsaker tionsorganen

stemet

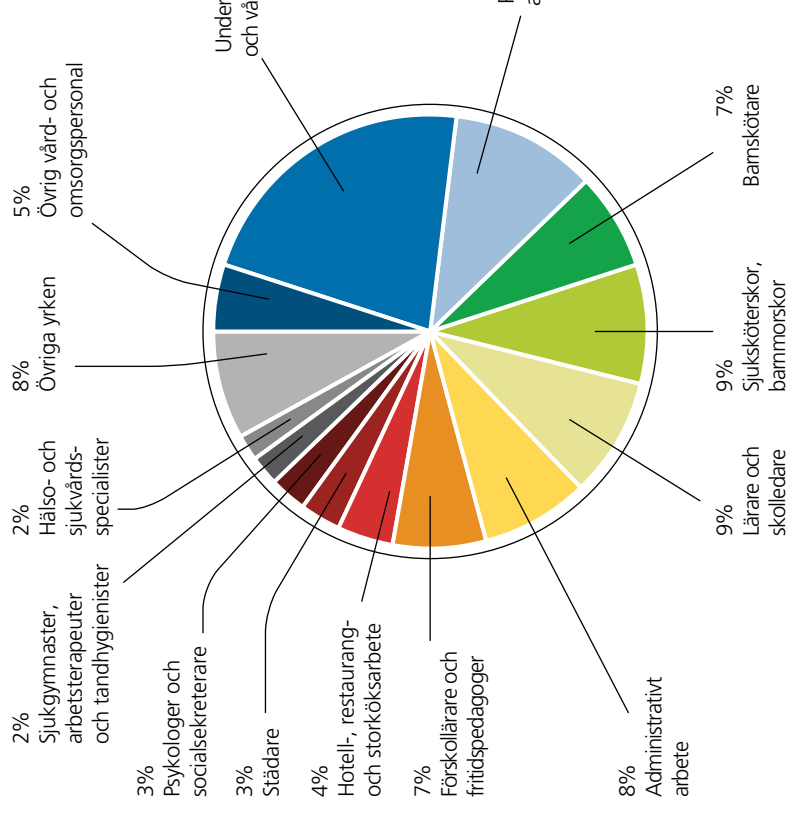
Diagram 23–26 visar de långvariga sjukfallen fördelat på avtalsområde, kön och yrke.

Inom avtalsområde Kommuner och Landsting drabbar merparten av sjukfallen kvinnor som arbetar med vård- och omsorgsarbete.

Inom avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO domineras de

långvariga sjukfallen av män som arbetar med bygg- och yrkesförare. De kvinnor som drabbas arbetar huvudsakligen med ind som försäljare eller kassaperson hotell-, restaurang- och storkök

Diagram 23. Nya sjukfall 2007 – 2008 som medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukers Avtalsområde **Kommuner och Landsting. Kvinnor.** Totalt antal=42 034.

liga risken (antalet nya sjukfall
a yrkesgrupper.

svårt att avgöra om skillnader
ändringar eller om de beror på
h/eller slumpmässig variation
n uppgifter om antalet nya
att underlätta jämförelser över

tid är varje insjuknandeår avläst i december året efter. **Tabell 21**
visar risktalen för långvarig sjukfrånvaro under perioden
och **Tabell 22** visar motsvarande serie för antalet nya sjukfall.

En jämförelse med tidigare års mätningar visar på en
ökning av den beräknade genomsnittliga risken från och
med 1998 fram till 2003. I årets mätning har den genom-
snittliga risken fortsatt att minska.

1 000 sysselsatta) för sjukfall som leder till mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukersättning.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	65,3	51,7	46,7	59,0	51,6	40,3
och tandhygienister	39,9	44,8	36,4	35,8	28,4	33,0
bete	48,3	48,0	44,0	44,1	36,7	31,8
	36,9	49,0	42,5	39,1	34,2	25,7
	48,0	32,6	35,6	32,8	30,8	23,3
	41,8	41,4	34,7	34,0	29,0	22,1
	39,8	38,3	33,3	32,0	25,3	22,0
fejare	36,4	31,2	28,8	28,1	20,7	20,8
er	40,8	47,4	39,2	34,3	26,9	20,7
	37,0	36,2	30,5	28,2	24,8	19,8
arbete	22,3	24,9	21,5	30,1	25,1	19,6
	32,1	29,9	27,8	27,3	22,3	19,5
	38,0	38,3	34,4	32,8	24,1	19,0
	22,2	22,4	18,5	21,9	19,3	16,9
	27,8	26,9	23,9	23,1	19,4	16,8
ggare	32,0	30,6	26,8	25,4	18,0	16,1
	33,5	34,1	30,8	19,8	18,6	15,9
	27,4	28,2	23,7	23,8	19,3	15,6
	25,7	24,0	23,2	21,9	17,2	13,8
ksarbete och fiske	27,3	23,8	24,2	25,6	21,8	13,5
	22,6	21,0	17,9	18,5	14,4	12,4
	34,3	27,3	21,6	19,9	15,9	11,6
te	18,3	18,5	19,3	18,5	15,5	9,7
om detaljhandel	26,1	18,3	15,5	13,9	11,2	8,8
yrkesgrupper	38,0	35,3	29,9	29,6	25,2	19,7

Tabell 22. Antal nya sjukfall per år som har medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjuker
i december ett år efter respektive insjuknandeår.

Yrkesgrupper	2003	2004	2005
Städare	4 008	3 359	3 017
Sjukgymnaster, arbetsterapeuter och tandhygienister	725	841	697
Metallarbeta	9 658	9 229	8 307
Textil-, skinn- och läderindustriarbete	429	523	427
Ingenjörer och tekniker	616	428	472
Vård- och omsorgspersonal	17 549	17 378	14 527
Sjuksköterskor och barmorskor	3 183	3 223	2 854
Målare, lackerare och skorstensfejare	726	609	559
Administrativt arbete	3 185	3 706	3 075
Förskollärare och fritidspedagoger	2 486	2 424	2 084
Hotell-, restaurang och storköksarbete	2 452	2 661	2 269
Träindustriarbete	1 236	1 092	1 014
Livsmedelsarbete	1 519	1 476	1 272
Bygg- och anläggningsarbete	4 271	4 402	3 696
Yrkesförare	2 609	2 554	2 270
Grafiskt arbete	680	646	542
Gruv- och bergarbete och stenhuggare	110	127	122
Lärare och skolledare	3 967	4 057	3 363
Hälsa- och sjukvårdsspecialister	699	695	678
Jordbruks-, trädgårds-, skogsbruksarbete och fiske	783	703	722
Säkerhetspersonal	495	479	407
Lager- och transportassistenter	2 840	2 185	1 732
Pappers- och pappersmassearbete	323	321	325
Försäljare och kassapersonal inom detaljhandel	4 806	3 662	3 139
Övriga yrkesgrupper	10 986	8 260	5 889
Totalt, samtliga yrkesgrupper	80 341	75 040	63 459

Tabell 23 visar antalet nya sjukfall per 1 000 sysselsatta och år som har medfört aktivitets- eller sjukersättning. För att få säkrare uppskattningar av dessa risktal har samtliga år lästs av i december två år senare.

Uppgifterna om antalet sjukfall i sjukersättning är delvis ofullständiga redovisas för de år de påbörjades primärt till att rangordna de olika

Tabell 23. Årlig risk (antal fall per 1 000 sysselsatta) för sjukfall som har medfört aktivitets- eller sjukersättning i december två år efter respektive insjuknandeår.

Yrkesgrupper	2003	2004	2004
Städare	15,5	11,4	11,4
Textil-, skinn- och läderindustriarbete	10,6	11,1	11,1
Metallarbete	8,6	7,0	7,0
Ingenjörer och tekniker	8,3	4,3	4,3
Administrativt arbete	7,6	6,8	6,8
Hotell-, restaurang- och storköksarbete	5,0	4,9	4,9
Vård- och omsorgspersonal	8,1	6,6	6,6
Grafiskt arbete	6,6	5,0	5,0
Sjukgymnaster, arbetsterapeuter och tandhygienister	6,4	4,9	4,9
Träindustriarbete	6,0	4,7	4,7
Jordbruks-, trädgårds-, skogsbruksarbete och fiske	6,1	5,4	5,4
Lärare och skolledare	5,4	4,9	4,9
Livsmedelsarbete	5,9	5,2	5,2
Förskollärare och fritidspedagoger	5,8	5,0	5,0
Sjuksköterskor och barmorskor	6,0	4,5	4,5
Pappers- och pappersmassearbete	3,4	3,5	3,5
Målare, lackerare, skorstenstjufare	6,0	4,0	4,0
Bygg- och anläggningsarbete	3,8	3,5	3,5
Yrkesförare	4,9	4,0	4,0
Gruv- och bergarbete och stenhuggare	5,5	4,6	4,6
Lager- och transportassistent	5,8	3,9	3,9
Hälsa- och sjukvårdsspecialister	4,5	3,0	3,0
Försäljare och kassapersonal inom detaljhandel	4,4	2,7	2,7
Säkerhetspersonal	2,6	1,7	1,7
Genomsnittlig risk, samtliga yrkesgrupper	7,1	5,7	5,7

er identifierades totalt 27 dödsfall i arbetet inte anmäls till AFA Försäkring⁶. Färdolycksfallen finns inte med i denna redovisning.

Sammanställningen redovisar 27 dödsfall i arbetet inte anmäls till AFA Försäkring⁶. Färdolycksfallen finns inte med i denna redovisning.

	Antal
	3
	2
	2
	2
onstruktion	18
Totalt	27

Totalt avled 215 personer under perioden 1999 – 2008 till följd av en arbetssjukdom.

Den yrkesgruppsfördelning som redovisas i **Tabell 25** grundar sig på yrke den dag då sjukdomen visade sig. Det innebär att tabellen inte ger en översikt över vilka yrken och yrkesgrupper som exponerats för de olika sjukdomarna.

Tabell 25. Arbetssjukdomar med visandeår 1999 – 2008 som lett till dödsfall. Fördelning på yrkesgrupper.

Beskrivning
Bygg- och anläggningsarbete
Metallarbeta och övrigt industriellt arbete
Ingenjörer och tekniker
Målare, lackerare, skorstenfejare
Grafiskt arbete
Försäljare och kassapersonal inom detaljhandel
Lärare och skolläda
Säkerhetspersonal
Träindustriarbete
Övriga yrken
Totalt

Den vanligaste dödsorsaken (**Tabell 26**) var tumörsjukdomar. Den diagnosen utgör nära 80 procent av samtliga fall under perioden. Den vanligaste tumörsjukdomen är lungcancer på grund av asbestexponering (116 fall).

I "lungcancer annan orsak" ingår exempel radon. Övriga diagnoser är hjärt-/kärlsjukdomar och sjukdomar.

Tabell 26. Arbetssjukdomar med visandeår 1999 – 2008 som lett till dödsfall. Fördelning på diagnos.

Diagnos
Tumörsjukdomar
Varav:
Lungcancer; mesoteliom
Lungcancer; övrig
Övriga tumörsjukdomar
Andningsorganens sjukdomar
Övriga sjukdomar
Totalt

Region Stockholm - Sjukfall i sjukvårdssystemet

Näringsliv/LO. Antal nya sjukfall fördelat på det år sjukfallet påbörjades, kön och sjukfallstyp. Sjukfall skrivs in, 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller sjukersättning.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
37 249	41 637	43 330	41 702	33 853	26 624	25 127	21 672	21 672	19 080	
34 048	37 715	37 411	35 456	26 340	18 885	23 709	23 964	21 825	20 007	
16 874	19 035	21 027	21 511	19 826	18 106	15 948	14 167	12 578		
7 230	7 554	8 080	7 281	6 044	4 808	3 646	2 747	1 586	489	
58 152	64 304	66 518	64 248	52 210	41 799	43 477	42 659	37 578	33 074	
54 695	60 758	60 829	57 252	42 806	30 557	37 857	37 593	34 357	31 817	
28 012	31 994	34 810	35 966	32 828	29 691	26 276	25 700	22 472	19 585	
12 694	13 189	14 209	12 732	10 429	8 175	5 960	4 493	2 421	752	
95 401	105 941	109 848	105 950	86 063	68 423	70 093	67 786	59 250	52 154	

I **tabell 28** och **29** redovisas att drygt vart tionde av de långvariga sjukfallen vid mättilfället resulterade i aktivitets- eller sjukersättning. Denna uppgift är preliminär. Många av de sjukfall som finns registrerade som "sjuka mer än 90 dagar" är fortfarande på väg utvecklingen av tidigare insjuknades kan ungefär vart tredje av de läkare som utvärderade arbetsoförmågan.

Tabell 28. Avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO. Nya sjukfall 2007–2008 som medfört mer än 90 dagars sjukersättning. Fördelning på diagnos och kön. Totalt antal=45 230.

Sjukdomar i muskuloskeletal systemet och bindväven	Andel av kvinnor		Andel av män	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Varav:	6 466	11 204	39,4%	38,9%
Ryggsjukdomar	2 381	4 504	14,5%	15,6%
Ledsjukdomar	1 804	3 737	11,0%	13,0%
Sjukdomar i mjukvävnader	2 107	2 661	12,8%	9,2%
Övriga diagnoser i gruppen	174	302	1,1%	1,0%
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	3 794	4 455	23,1%	15,5%
Varav:				
Förstärkningsyndrom (t.ex. depression)	1 844	2 148	11,2%	7,5%
Reaktion på svår stress	1 049	914	6,4%	3,2%
Ångestsyndrom	542	681	3,3%	2,4%
Övriga diagnoser i gruppen	359	712	2,2%	2,5%
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	1 139	3 763	6,9%	13,1%
Sjukdomar i cirkulationsorganen	536	2 684	3,3%	9,3%
Varav:				
Sjukdomar i hjärtans kärl	184	732	1,1%	2,5%
Andra former av hjärtsjukdom	99	641	0,6%	2,2%
Akut hjärtinfarkt	46	397	0,3%	1,4%
Övriga diagnoser i gruppen	207	914	1,3%	3,2%
Tumörer	888	1 594	5,4%	5,5%
Sjukdomar i nervsystemet	609	835	3,6%	3,1%
Sjukdomar i matsmättningsorganen	249	672	3,7%	2,9%
Graviditet	830	-	1,5%	2,3%
Sjukdomar i andningsorganen	224	460	5,1%	0,0%
Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar	157	337	1,4%	1,6%
Övriga	1 518	2 816	6,6%	7,8%

inier och Landsting. Nya sjukfall 2007–2008 som medfört mer än 90 dagars sjukskrivning, aktivitets- eller
gnos och kön. Totalt antal=49286.

	Kvinnor	Andel av kvinnor totalt	Män	Andel av män totalt	Totalt	Andel av totalt	Andel av aktivitets eller sjuksättning
stemet	12 942	30,8%	1 837	25,3%	14 779	30,0%	7,9%
	4 688	11,2%	694	9,6%	5 382	10,9%	
	4 528	10,8%	766	10,6%	5 294	10,7%	
	3 226	7,7%	315	4,3%	3 541	7,2%	
	500	1,2%	62	0,9%	562	1,1%	
nsamt	12 576	29,9%	1 928	26,6%	14 504	29,4%	6,1%
pression)	5 763	13,7%	925	12,8%	6 688	13,6%	
	4 797	11,4%	567	7,8%	5 364	10,9%	
	1 332	3,2%	233	3,2%	1 565	3,2%	
	684		203		887		
ndra följder	3 537	8,4%	560	7,7%	4 097	8,3%	2,5%
	2 924	7,0%	587	8,1%	3 511	7,1%	2,4%
	1 659	3,9%	835	11,5%	2 494	5,1%	11,9%
	611	1,5%	288	4,0%	899	1,8%	
	329	0,8%	174	2,4%	503	1,0%	
	106	0,3%	96	1,3%	202	0,4%	
	613	1,5%	277	3,8%	890	1,8%	
	1 382	3,3%	290	4,0%	1 672	3,4%	15,4%
	1 151	2,7%		0,0%	1 151	2,3%	0,1%
nen	635	1,5%	140	1,9%	775	1,6%	7,1%
ubbningar	643	1,5%	118	1,6%	761	1,5%	17,3%
ar	492	1,2%	107	1,5%	599	1,2%	9,8%
lståndet och kvården	481	1,1%	104	1,4%	585	1,2%	5,0%
kottet	440	1,0%	117	1,6%	557	1,1%	27,3%
	3 172	9,1%	629	8,7%	3 801	1,7%	
	42 034	100,0%	7 252	100,0%	49 286	100,0%	7,2%

sskador och långvarig

varliga arbetsskador och

varliga arbetsskador och

varliga arbetsskador och

varliga arbetsskador och

ssifikation av sjukdomar 1997,

998: MIS, "SSYK 1996,
iffiering"

Vi försäkrar för ett bättre arbetsliv

POSTADRESS **AFA Försäkring 106 27 Stockholm** BESÖKSADRESS **Klara Södra Kyrkogata 18**
KUNDCENTER **0771-88 00 99** | VX **08-696 40 00** | FAX **08-696 45 45** | INTERNET **www.afaforsakring.se**